

Izšla ob 4 jutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik : gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.812.

Ljubljana, 21. junija.

Čudovita je psihologija mas. Nihče ne bo bit dolgo pri njih, ki so poraženi in tepeji. Le malo jih je, ki so zvest do zadnjega in si štejejo v dolžnost, da izpijejo zadnjo čašo grenkobe ravno tako kot so preje v jasnih dnevih z radostjo srebrali iz kupe skupnega veselja.

SLS preživlja težke, vrio težke čase. Dr. Korosčeva politika je vodila klerikalno stranko samo nizdol. Markov režim, ki je sicer nudil voditeljem klerikalne stranke ter klikli, ki je zbrala okoli njih nekaj drobtin ugodnosti, je bil za pristaše SLS in njene volilce po svojih učinkih naravnost strašen. Opozicijski blok, ki ga je osnoval Dr. Korosček z Radičem, Spahom in Davidovičem, je postal za SLS katastrofalni. Poraz je sledil porazu, dokler ni vse obležalo na tleh. Tigrovska politika je končno in za vedno uničila vse nade SLS, demoralizirala stranko ter ustvarila med njenimi pristaši tisto razpoloženje, ki zavlada med armado po odločilnem porazu.

Od kar se je vodstvu SLS posrečilo eliminirati iz oficijelne politike SLS voditelja takozvane krščanske - socialne struje dr. Gosarja, je bilo to levo krilo SLS pritisnjeno ob zid in že je izgledalo, da je konservativni struji uspešno docela potlačiti ga.

Radi poraza, ki ga je doživela SLS s svojo parlamentarno delegacijo in politiko, pa tudi radi mladostne agitnosti gosarjevcev, se je zadnji čas krščanski boljševizem zopet nenavadno okrepil tako, da se pripravlja na revanš za Gosarjevo ogablavljenje. Zatrjuje se nam, da ni več daleč čas, ko pride za dr. Gosarja dan obračuna s »poslovnimi« voditelji SLS.

Mobilizacija klerikalnih levicarjev za končni juriš ima zadnji čas zaznamovati že prav važne in zelo vidne uspehe, zlasti ker računajo gosarjevci na okrepitev svojih vrst, osobito na račun dr. Lemežvega delavstva. Dr. Stanovnikova izjava, ki jo je podal na poslovnih seji občinskega sveta ljubljanskega, in v kateri je poudarjal izrazito katoliško boljševsko stališče, dokazuje, da hočejo gosarjevci obrniti pri bodočih volitvah koalicio z Lemeževimi komunisti tudi za riziko razkola SLS. V tem stremeljenju jih je opjunalo zlasti dejstvo, da je »Slovenec« pred kratkim prešel formalno v last klerikalnih levicarjev. Kakor znano, je Katoliško tiskarno kupil škof Jeglič »Slovenca« so pa v zmedli, ki je po porazu nastala v SLS, v naglici izročili posebnemu konsorciju poslancev, med katerimi imajo katoliški boljševiki večino in so danes tako od »Katoliškega tiskovnega društva«, kakor od škofa čisto neodvisni. V slučaju konflikta med klerikalnimi desničarji in levicarji se prav lahko zgodi, da bodo desničarji obsedeli brez glasila, »Slovenec« se pa vsak dan lahko preseli v drugo tiskarno, s katero v ostalem gosarjevci tudi že razpolagajo.

Krepko emancipacijo Gosarjevcev od SLS kažejo tudi poslednje občinske volitve v ljubljanski okolič, kjer so katoliški boljševiki v vseh delavskih krajih izsilili svoje liste, ki so jim dali ime »Delavske zveze«. Uspeh teh list je bil precejšen. Ako bi jih ne bilo, bi klerikalci še mnogo bolj nazadovali, kakor so. Tega uspeha se zaveda tudi Gosarjeva »Pravica«, ki še prav posebej povdarja nastop »krščanskih socialistov« pri volitvah ter označuje ta nastop kot »prvi«, iz česar logično sledi, da so sedaj napovedani tudi še nadaljnji nastopi.

Tudi sam šef bodoče krščansko-socialne stranke, dr. Gosar je začel samozavestne in z večjim pogumom dvigati glavo. On dobro ve, da je sedanje vodstvo SLS zapadlo pogubi. Udarcem, ki udarjajo sedaj nanj od zunaj, je treba pridružiti še sunke od znotraj. Tudi bakterije čakaajo pri organiziranju, da nastane vsled oslabelosti kje »locus minoris resistentiae«, da potem vderejo s polno snago vanj. Dr. Gosar je v »Pravici« objavil govor, ki ga je imel v Ljubljani ob priliki 30letnice obstoja »krščansko-socialnih« delavskih organizacij. Z njim se je napram starinskemu vodstvu SLS tako nedvoumno opredelil, da bi se v normalnih strankarskih razmerah in pri polni pripravljenosti za boj moralo njegove emancipacije smatrati kot bojno napoved vodstvu SLS.

Dr. Gosar očita vodstvu SLS milijonska podjetja, ki služijo spekulaciji in bogastvu, ne pa »krščansko-socialnim namenom«. Krščanski socialisti, si morajo hsk vzdrževati sami. »Poslovno moralo« očita dr. Gosar tudi gospodom, ki vodijo klerikalno združništvo ter meni, da so njihova in njegova načela v tem pogledu »dva svetova«, ki se ne dasta združiti. Tudi v političnem pogledu obsodja dr. Gosar politiko SLS na način, ki ga dosega iz ust pristaše SLS še nismo fulli.

Tri lepe napredne zmage

ZMAGOVITA IN OJAČENA JDS V KRANJU. — NAPREDEK DEMOKRATOV V LAŠKEM. — KATASTROFALNI PORAZ SLS V JURKLOŠTRU. — KLERIKALCI POVSODI NAZADUJEJO.

Kranj, 21. junija. Volilna borba za našo mestno občino je končala danes s popolno zmago demokratske stranke in njenega voditelja zaslužnega župana Cirila Pireca. Proti demokratom se je s strani klerikalcev in lokalnih malkontentov, katerim so na vso moč pomagali razni desperadni elementi vodila cele mesece ljuta brezvestna kampanja. Nasprotniki so kar tekmovali, kdo bo iznajdljivejši v obrekovanju in brezvestnejši v agitaciji. Klerikalci so iz prestižnih ozirav postavili svojo listo, ostala »opozicija« pa se je združila v »Gospodarsko stranko«, v kateri so se združili komunisti, socialisti, narodni socialisti, samostojneži in »radikali«. JDS je mirno in dostojno odbijala ljute napade, v sveti si svojih zaslug za lepo gorenjsko prestolico in svoje prominentne politične pozicije v našem javnem življenju ni niti trenutek dvomila o svojem uspehu. Izid volitev je v polnem obsegu potrdil njeno samozavest. Demokrati niso očevali svoje pozicije, temveč so število svojih glasov še znatno pomnožili. Od 1. 1923. je število demokratskih volilcev naraslo od 314 na 375. Združeni malkontenti so dosegli z največjo demagogijo 112 glasov, 19 več nego so imele njihove stranke 1. 1923. Klerikalci so tudi v Kranju nazadovali. Dobili so 90 glasov, leta 1923. pa so jih imeli 97.

Pri razdelitvi mandatov so imeli nasprotniki srečo. I malkontenti i klerikalci so dobili po eden mandat po ostanoku. Novi občinski svet je sestavljen takole:

demokrati 16 mandatov, »Gospodarska stranka« 5, SLS 4 mandate.

Konstituiranje občinskega sveta se bo izvršilo čim prej. Za župana bo zopet izvoljen zaslužni g. Ciril Pirec.

V Kranju vlada danes veselo razpoloženje in mešanstvo je iskreno zadovoljno z zmago JDS. Od mnogih strani je župan Pirec prejel radostne čestitke. Čast našim zavednim demokratskim delavcem ki so z vneom, treznostjo in vztrajnostjo pripravili veliko zmago.

Laško, 21. junija. Danes so se v našem trgu vršile občinske volitve. Demokratska stranka je v strogi disciplini in s trezno agitacijo odbila naval nasprotnikov ter izvojevala sijajno zmago. Od 239 volilnih upravičencev jih je prišlo volit 217 (91 odst.). Lista JDS z županom drjem. Franom Rošem na čelu je dobila 131 glasov in 10 mandatov. Število demokratskih glasov pri volitvah 1923. je znašalo 83 in je torej naraslo za 48! »Gospodarska stranka« katero so ustanovili nekateri malkontenti in za katero so se gnali vsi nemškutarji je dobila 47 glasov in 4 mandate, klerikalci so dobili 30 glasov in 3 mandate ter so od leta 1923. nazadovali za 16 glasov.

Laško, 21. junija. V veliki kmečki občini Jurklošter, ki je bila dosedaj popolnoma v klerikalnih rokah so doživeli klerikalci katastrofalni poraz. L. 1923. je bilo v Jurkloštru 219 klerikalnih in 49 naprednih (JDS in SKS) volilcev. Danes so klerikalci dobili le 49 glasov, združeni naprednjaki (JDS in SKS) pa 117 glasov. V novem občinskem odboru je 7 klerikalcev in 18 naprednjakov.

Pred Pašičevo avdijenco

MINISTRSKI PREDSEDNIK PRIDE PRIHODNIJ TEDEN NA BLED. — STALIŠČE VLADE NAPRAM PARLAMENTARNI KRIZI. — ZBOROVANJA IN ŠPEKULACIJE.

Beograd, 21. junija. p. V kabinetu ministrskega predsednika so se danes sestali nekateri ministri, ki so razpravljali o tekočih političnih zadevah. O parlamentarno - političnem položaju je sodba vlade popolnoma enotna. Kot edini izhod se smatra razpust delane zmožne Narodne skupščine in razpis novih volitev. Z velikim interesom se zasledujejo vesti, ki prihajajo o Radičevem bivanju v Moskvi. Radič se je očividno povsem udingal boljševikom. Njegova politika povzroča v opoziciji čim dalje večje zmešnjave in izbija opozicijskim voditeljem zadnjo nado na pozitivne uspehe. Radičovo zavezništvo postaja zlasti za srbijanske davidovičeve smrtonosno, ker je narod vedno bolj ogorčen proti zvezi s separatisti, ki so sedaj svojemu republikanizmu pridajali še boljševizem.

Vesti, da se Pašić odpelje jutri na Bled, se ne potrjujejo. Ministrski predsednik potuje h kralju v avdijenco v prvi polovici prihodnjega tedna. Podal bo vladarju obširno poročilo o političnem položaju, vendar se smatra, da glede rešitve krize še ne bo predložil konkretnih predlogov. To se bo zgodilo najbrž šele po počitnicah, tako da bi se volitve vršile koncem oktobra ali začetkom novembra.

Nocoj je odpotoval na Bled minister notranjih poslov dr. Srkskić, da poroča kralju o važnih resortnih zadevah.

Sofijski incident poravnan

Beograd, 21. junija. r. Naša vlada smatra, da je z obžalovanjem bolgarskega zunanje ministra Kalfova, ki ga je izrazil jugoslovenskemu poslaniku v Sofiji, poravnan incident. ki je nastal z vstopom v stanovanje našega vojaškega atašee v Sofiji.

PROMETNA KONFERENCA.

Beograd, 21. junija. r. V ponedeljek 23. junija se vrši na železniškem ravnanstvu konferenca vseh železniških ravnateljev in njihovih pomočnikov, načelnikov in strokovnjakov, na kateri se bo razpravljalo o splošnih prometnih vprašanjih, posebno glede prihodnje izvozne kampanje.

Dosego slovenske avtonomije smatra celo za nesrečo, ker predvideva, da bi z njo zavladala nad Slovenci oficijelna SLS na škodo interesov malega človeka.

Formalna moč klerikalne stranke — to kažejo občinske volitve — začenja padati, nastopi Gosarjevcev pa dokazujejo, da se tudi proces notranjega razkola SLS bliža kritični fazi.

Veliko pozornost političnih krogov vzbuja zbor samostojnih demokratov, ki je za jutri sklican v nekdanjo trdnjavo posl. drja. Veljkovića. Na shod se je danes odpeljal iz Beograda na posebni ladji okrog 800 ljudi, iz celega šabaškega okraja pa je najavljena velika množina kmetov - demokratov. Glavni govornik na zboru bo Svetozar Pribičević. To je prvo veliko zborovanje samostojnih demokratov v Sumadiji.

Službena objava o nedostojnem obnašanju zemljoradniških poslancev: Lazića, Moskovljevića, Vujića in Miletića napram predsedniku vlade je napravila v javnosti globok utis. Prizadeti poslanci se nocoj upravičujejo v posebnem komuniqueju, v katerem se izgovarjajo, da je bil Pašić nevljuden in da se je delal glubega. Incident z orožniki pa da je bil izzvan le vsled Pašičeve »nervoznosti«.

Opozicijski listi objavljajo smešno pretirano poročila o Davidovičevem agitacijskem potovanju v Primorju. Da dokaže, kaj je resnice na stvari, pri naša »Reč« fotografijo Davidovičevega »manifestacijskega shoda« na Sušaku. Iz fotografije je razvidno, da je bilo zbranih okrog — 400 ljudi.

Davidovičev klub je dobil danes obvestilo, da je proti posl. Šumenkoviću uvedena v Ohridu preiskava po § 1. zakona o zaščiti države.

Uprava Južne železnice PRVA SEJA NOVEGA KOMITETA

Beograd, 21. junija. p. Danes je bila prva seja novega državnega komiteta za Južno železnico pod predsedstvom podpredsednika Državnega sveta drja Tugomira Alaupovića. Seje so se udeležili vsi trije člani iz Slovenije, gg. dr. Žerjav, Ivan Bonač in Ivan Mohorič. Med drugim je bil sprejet predlog dr. Žerjava, da se odobri izplačilo predplačila blivšim Južnim železničarjem od 1. januarja do 30. aprila t. l., od 1. maja dalje pa se imajo likvidirati razlike med starimi plačami in novimi prejemki po novem zakonu. Sprejet je bil tudi predlog g. Bonača glede dograditve palače Ljubljanskega dvora v Ljubljani. Za poročevalca komiteta Južne železnice je bil izvoljen tajnik trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, g. Ivan Mohorič. Seja se jutri nadaljuje.

PRIJAVA VOJAŠKIH OBVEZANCEV.

Beograd, 21. junija. r. Tekom meseca julija se imajo javiti pri svojih vojaških komandah vsi oni vojaški obvezanci od 21. do 50. leta, ki še niso prisegli kralju Aleksandru.

Nočni sestanek v Chequersu

PRVA IZMENJAVA MISLI MED MACDONALDOM IN HERRIOTOM. — ANGLEŠKI IN FRANCOŠKI POGOJI ZA IZPRAZNITEV PORUHRJA. — POSVETOVANJA SO ZAUPNA.

London, 21. junija. j. Francoški ministrski predsednik Herriot je danes malo po pol 20. prispel v Chequers, kjer ga je že pričakoval Macdonald. Po večerji sta se oba državnika takoj sestala, in sicer sama. Njun razgovor je trajal dve uri. Macdonald je obrazložil angleško stališče, ki temelji na treh pogojih:

1.) Takojšnja izvedba Dawesovega poročila po predhodni ratifikaciji na konferenci zavezniških ministrskih predsednikov.

2.) popolno ukinitje francosko-belgijskega gospodarskega režima v zapadni Nemčiji in čimprejšnja natančna omejitev še preostale vojaške zasedbe.

3.) rešitev vprašanja varnosti ter vstopa Nemčije v Zvezo narodov.

Pariz, 21. junija. j. Vprašanje mednarodne vojaške kontrole v Nemčiji se smatra sedaj kot najvažnejši problem, ki je večjega pomena kot poročilo strokovnjakov. Vprašanje te kontrole bo tudi v razgovorih v Chequersu stalo v ospredju. Herriot bo najbrže stavil za izpraznitev Poruhrja dva pogoja, in sicer:

1.) Omogočitev vseh zakonodajnih predpogojev za izvedbo poročila strokovnjakov v Nemčiji.

2.) uvedbo skupne vojaške kontrole nad celo Nemčijo.

Pariz, 21. junija. s. »Petit Parisien« javlja, da bo ministrski predsednik Herriot na podlagi poročil vojnega ministra Nolleta in generala Degoutteja opozoril angleškega premijera Macdonalda na potrebo kontrole nad razoročitvijo Nemčije. Skušala bosta skupno najti sredstva, da se garancijski pakt, ki je postal vsled neratifikacije s strani Amerike in Anglije brezpredmeten, nadomesti.

Pariz, 21. junija. j. Politični ravnatelj zunanjeja ministrstva Ferretti della Rocca je proti pričakovanju spremljal Herriota v Chequers. Prvotno je bilo sklenjeno, da potuje Herriot brez uradne asistencije. Šele neposredno pred odhodom je bilo določeno, da naj ga spremlja Della Rocca de Calaisa. Med potjo je bila spremenjena tudi ta dispozicija, tako da je Della Rocca potoval brez vsake priljage dalje v Chequers. Vojni minister general Nollet je spremljal ministrskega predsednika same do Calaisa.

NEMŠKI MEMORANDUM.

London, 21. junija. s. Nemški poslaniki je predložil zunanjemu uradu memorandum nemške vlade, v katerem so obrazložili pogoji, pod katerimi bi bila berlinska vlada pripravljena sodelovati pri bodočem uveljavljanju določb iz poročil strokovnjakov.

Pariz, 21. junija. j. Francoški poslaniki v Berlinu De Margerie je poročal ministrski predsednik Herriot o svojih zadnjih razgovorih z nemškim zunanjim ministrom dr. Stresemannom. Meni se, da je vsebovalo to poročilo važne podatke, ki jih bo Herriot predložil na sestanku z Macdonaldom.

MACDONALD SE VRAČA K TAJNI DIPLOMACIJI.

London, 21. junija. s. Diplomatski poročevalec »Daily Telegrapha« piše, da je ministrski predsednik Macdonald dal razumeti, da ne bo izdal časopisu nikakih informacij o svojih razgovorih s francoskim ministrskim predsednikom Herriotom. To postopanje je v fuđnem nasprotju z njegovim svoječasnim naglašanjem javne diplomacije. Poročevalec naglašuje, da Herriot ne bo tako postopal.

Temeljita preosnova rimske vlade?

PREISKAVA O MATTEOTTIJEVEM UMORU NI RAZKRILA NIČA SAR NOVEGA. — TRUPLO ŽAŽGANO? — DE BONO ODSTOPI TU DI KOT POVELJNIK MILICE.

Rim, 21. junija. j. Politična situacija ostane nespremenjena. Vendar pa se jači domneva, da bo potrebna in kratkem večja rekonstrukcija vlade. Ne da se reči ali so resnične vesti, češ da so se pojavile v fašistovskem večinskem bloku struje, ki ne soglašajo več med seboj. Novi kabinet ne bo sestavljen samo iz vrst večinskega fašistovskega bloka, temveč tudi iz ostalih, fašistom ne naravnost nasprotnih skupin.

Sodna preiskava glede umora Matteottija poteka dalje in dopušča le skromen vpogled v dosedanje uspehe. V Milanu aretirani rusko-avstrijski špijon Hirschel, ki je zelo na sumu, da je dal svoje podatke le zato, da zabiše sled, je bil izročen sodišču. Iskanja za truplom Matteottija so po zatrdilih policije še vedno brez uspeha. Ker so bili oni ljudje, katerim je bilo naročeno spraviti Matteottijevo truplo, preskrbljeni s tremi posodami petroleja in štirimi posodami bencina, se domneva, da je bilo

truplo sežgano. »Tribuna« hoče vedeti, da je pričel Filipelli od večraj v zaporu stankati in ne je ničesar.

Rim, 21. junija. l. Več listov je zadnje dni napadalo generala de Bona in ga obtoževalo neposredne udeležbe na Matteottijevem umoru. Danes je podal general De Bono agenciji »Stefani« izjavo, v kateri zanika, da bi bil imel s Filipellijem razgovore in da bi mu bil preskrbel napravljen potni list. Vsekakor je njegova pozicija zelo omanjasta, tako da se zdi, da ne bo mogel ostati na vrhovnem poveljstvu narodne milice.

Rim, 21. junija. a. V ponedeljek se bo vršila seja ministrskega sveta, ki se pričakuje v javnosti z veliko napetostjo. Mussolini se baže ne bo omejil na poročilo o vladnih ukrepih pri izsledovanju materialnih in moralnih krivcev umora poslancea Matteottija, temveč bo tudi označil posledice tega zločina z ozirom na vlado in opozicijo.

Todor Aleksandrov o Jugoslaviji

Milan, 22. junija. »Secolo« objavlja dopis svojega londonskega dopisnika Marija Orsinija o njegovem pogovoru s Todorom Aleksandrovom v Londonu. Orsini pravi, da ni vedel, da govori z Aleksandrovom, ker se je leta izdajal za svojega lastnega tajnika, in je »Secolo« dopisnik izvedel, da je govoril z vojdo makedonskimi, šele iz nekega pisma, ki ga je prejel pozneje iz Panja, kamor je odšel Aleksandrov iz Londona, in po priložni sliki. Aleksandrov je govoril samo o razmerah v Jugoslaviji in zlasti zagovarjal Radića in njegovo izdajalsko delovanje. Poudarjal je, da sedanja bolgarska vlada na zločinski način skuša delati usluge Jugoslaviji. Makedonija, Hrvatska in Crna gora da so podjarmljene za Jugoslavijo in se bore za svojo svobodo. Seje tedaj, ko si pribore avtonomijo ali neodvisnost, bodo mogle razpravljati o federaciji v eni državi, seveda na podlagi enakosti. Aleksandrov očita kralju Aleksandru, da s svojo vladavino, ki tlači Makedonce, pripravlja pretežve za nove vojne. Citiral je Mančinjevo izrek iz leta 1848., namenjen Avstrijem, a po njem naperjen proti Srbom: »Nočemo, da bi nas dobro vladali, hočemo, da gredol«.

KRIZA NA POLJSKEM.

Varšava, 21. junija. s. Zunanji minister grof Zamojski je stavil sinoči svoj portfelj na razpolago.

Varšava, 21. junija. Komentariji uradnih demantijev o vesti glede demisije zunanjeja ministra grofa Zamojskega sogotavljajo. da Zamojski ni sporočil de-

misije ministrskemu predsedniku Grajskemu, temveč predsedniku republike. Meni se, da bo Zamojski koncem meseca definitivno odstopil. Medtem je nastala kriza tud v delavskem ministrstvu. Na mesto Simonsa bo imenovan dosednji moskovski poslanik Tarowski za delavskega ministra.

ŠKRLATICA V BANATU.

Beograd, 21. junija. r. V nekaterih mestih v Banatu se je pojavila škrlatina. Zato so bile predčasno zatvorene vse šole.

Borza

21. junija:

ZAGREB. V efektni ni bilo danes prostem prometu nikakega posla. — V devizah je bila v začetku zelo švrsta tendenca, a proti koncu so težaji popustili, ker se je pojavilo na trgu nekaj več blaga. V Devizi Dunaj je bil zaključek 0.12025, proti koncu pa je notiralo blago 0.12. London je notiral 368.75, Curil se je sklenil po 1512.50, pa je končno blago notiralo 1510. Italija 366 do 366.25, New York denar 85, Pariz denar 400, Praga 252 do 252.50.

CURIH: Beograd 6.70, New-York 563.50 London 24.43, Pariz 30.50, Milan 24.32, Praga 16.65, Budimpešta 0.0065, Bukarešta 2.50, Sofija 4.07, Dunaj 0.0079375.

TRST: Beograd 27.25 do 27.50, Dunaj 0.00822 do 0.00822, Budimpešta 0.026 do 0.03, Praga 68.60 do 69.10, Bukarešta 10 do 10.50, Pariz 125 do 125.75, London 160 do 185, New-York 23.15 do 25, Curil 411 do 414, valute: dinar 27.25 do 27.50, avstrijske krone 0.032 do 0.33, dolar 23.05 do 23.20, 20 zlatih frankov 87.75 do 88.25, uradni tečaj zlate lire 445.95.

Pregled izida občinskih volitev v ljubljanski okolici

VOLILNA UDELEŽBA SAMO ZA 2 1/2 PROCENTA MANJŠA KAKOR PRI SKUPŠČINSKIH VOLITVAH. — SLS NI DOSEGLA NITI POLOVICO VSEH ODDANIH GLASOV. — KLERIKALNI GLASOVI PADLI ZA 1584 GLASOV, ALI ZA 35 %. — NAPREDNI GLASOVI (JDS IN SKS) ZRASLI ZA 1477 GLASOV, ALI 87 %. — SAMO V ŠTIRIH OBČINAH NI BIL VOLITEV.

«Slovenec» se je takoj po končanih volitvah v občinah ljubljanske okolice poznalo, da je izid za SLS zelo slab. Pretekli ponedeljek je napravil posebno izdajo ter naznanil javnosti «sijajno» zmago. Sijaja že v tej številki «Slovenca» ni bilo videti, ker je klerikalno glasilo, namesto da bi prineslo cel pregled izida volitev v ljubljanski okolici, na posebno viden način poudarjalo, da so bile na Kranjskem vložene v 50 občinah samo SLS liste, za kamniški okraj pa je «Slovenec» od teh 50 občin še v vsaki vrsti zase ponatisnil imenoma 27 občin, kjer da so bile vložene samoklerikalne liste. Mi smo takoj slutili slabost SLS in že naprej videli, da pripravljajo klerikalci velik «kvindels». In res, nismo se varali.

V ljubljanski okolici, kjer so se občinske volitve danes teden vršile, ni bilo 50 občin s samoklerikalnimi listami, kakor je to hotela posebna izdaja «Slovenca» s goljufivim namenom dopovedati, marveč 1 sama, reci in piši: ena sama občina. Razen v tej, se volitve v ljubljanski okolici niso vršile zaradi enotnih list samo še v treh drugih občinah, in sicer v eni občini, ker je bila lista samo SKS, v dveh občinah pa, ker je bila vložena samo po ena kompromisna lista, na kateri so pripadniki vseh strank.

Četudi ostala Kranjska to pot še ne prihaja v poštev za presojo volilnih izidov, vendar pa je treba, da se vidi klerikalno sleparstvo, poudarjati, da je večina od tistih 50 list, o katerih je pisal «Slovenec» kompromisnih. Ko bomo ugotovili dejansko stanje v podrobnostih, bomo še obširneje poročali o tej klerikalni bahariji in goljufiji.

Torkovo redno izdajanje «Slovenca» je že opustilo pri zmagi SLS. «Sijajnost», pač pa se je klerikalno glasilo izgovarjalo, da je bila volilna udeležba radi velikega dela na polju silno slaba. Sedaj je pa ugotovljeno, da tudi to ni res, kajti leto je bilo od volilnih upravičencev (14.663) 65 odst. volilcev (9.713), dočim je bilo pri zadnjih skupščinskih volitvah 14.475 volilnih upravičencev in od teh 9.835 volilcev (67,5 odst.). Volilna udeležba je bila torej le za 2,5 odst. manjša, kakor lansko leto. Tudi v tem oziru je torej glasilo škofa dr. Jegliča la-ale!

Da prikrivajo klerikalci resnico o izidu občinskih volitev v ljubljanski okolici, pa niso le slepili javnosti v Sloveniji, marveč so preskrbeli za falzifikacijo izida tudi v Beogradu in v Zagrebu. Klerikalci so namreč naglo poslali za beograjske in zagrebške liste zlagane poročila o volitvah, v katerem so razglajali velikansko zmago SLS in poraz demokratov. Ta njihova komedija, na katero smo v ostalem v našem listu že opozorili ter ugotovili

lažne podatke, je za poštenost klerikalcev tembolj značilna, ker so klerikalci svoje v Beograd poslano poročilo nato zopet na posebno slavnosten način v «Slovenec» dva dni ponatisnili kot senzacijo beograjskih listov. Nedosegljivi čarbarji javnosti so ti klerikalci!

Sedaj je znan končni rezultat o izidu občinskih volitev v ljubljanski okolici. SLS je dobila 4613 glasov, naprednjaki (JDS in SKS) 3182, socialisti in komunisti 1524 glasov, dočim so dobili razni disidenti 394 glasov. Pri skupščinskih volitvah 1923. je dobila na istih voliških SLS 6177, naprednjaki (JDS in SKS) 1705 in socialisti ter komunisti pa 1593 glasov. Klerikalni glasovi so pri sedanjih volitvah padli za 1584, kar znači nazadovanje za 35 odst., dočim so napredni glasovi (JDS in SKS) zrasli za 1477 glasov, kar znači napredek za 87 odstotkov.

K volitvam v ljubljanski okolici je treba pristaviti, da je bil ta srez svojčas največja klerikalna trdnjava, sedaj pa klerikalci v tem okraju niti polovico vseh oddanih glasov niso dobili, kajti SLS je dobila 4613, dočim je bilo oddanih protiklerikalnih glasov 5100.

PREGLED VOLITEV V VRANJSKEM OKRAJU.

VRANSKO: Gospodarska lista (demokrati, socialisti in samostojni kmetje) brez nasprotne kandidatne liste, ker je bila lista SLS razveljavljena.

PREKOPA: Gospodarska lista (napredna) 46 (3), združeni kmetje občine Prekopa (Turnšekova, tudi napredna lista) 74 (6).

ST. JUR OB TABORU: SLS 110 (9), gospodarska stranka (napredna) 89 (8). **GOMILSKO:** Neodvisna gospodarska stranka 67 (4), mali kmetje, obrtniki in delavci 50 (3), gospodarska lista dela in reda 29 (2). Po strankah so liste mešane: večina odbornikov napredna.

GRAJSKA VAS: Neprankarska lista 23 (5), krščanska stranka malih kmetov 14 (2).

SV. HIERONIM: Ni bila vložena nobena lista, ker je premalo zanimanja za občinske volitve. Ako se po ponovnem razpisu ne predloži nobena lista, bo postavljen gerent.

BRASLOVEČ: Neodvisna gospodarska stranka (napredna) 206 (14), SLS 158 (11).

POLZELA: Neprankarska gospodarska zveza 52 (3), SLS 199 (14).

MARIJA REKA: Samo lista SLS.

Rezultat: 3 občine z odločno napredno 3 s klerikalno večino; 2 občini brez strankarsko opredeljenih list, od teh ena z napredno večino; 1 občina ni volila.

Radić kot zaveznik komunistov

RADIĆ OFICIJELEN GOST BOLIŠEVIŠKE VLADE. — NJEGOVA POROČILA V «SLOBODNEM DOMU».

Zagreb, 21. junija. Danes jutraj je izšel Radićev «Slobodni Dom» v posebni izdaji, ki objavlja celo vrsto Radićevih pisem iz Moskve. «Slobodni Dom» je bil radi vsebine teh pisem konfiscirana. Radić širokousino naznanja, da je bil od boljševiške vlade sprejet kot prijatelj in zaveznik. Na kolodvoru ga je sprejel poseben odposlanec komisarja za zunanje zadeve Čičerin na ter ga odpeljal v palačo zunanjega ministrstva. V tej palači je boljševiška vlada dala Radiću poseben apartman kot stanovanje na razpolago. Radić je v Moskvi gost boljševiškega režima.

Kmalu po prihodu ga je obiskal Čičerin, Radić pravi, da ga je Čičerin pozdravil z besedami: «Hvala bogu, da sva se končno sestala!...» Nato je Čičerin z Radićem razpravljal o političnih zadevah zlasti pa o hrvaškem vprašanju.

Kakor je «Jutro» že poročalo, je prišlo med Radićem in boljševiki do sporazuma in Radić je postal eksponent boljševikov za Jugoslavijo. Dana so mu na razpolago ogromna sredstva.

Se isti dan je boljševiška vlada pridelala Radiću banket, katerega so se udeležili m. dr. sovjetski komisarji Čičerin, Kalinin in Radek. Radić s ponosom pripoveduje o tej večerji.

Koncem maja se je vršil v Moskvi komunistični kongres, katerega se je udeležil tudi Radić, ki je imel nato zaupne konference s komunističnimi voditelji.

KAJ PRIPOVEDUJE RADIĆ.

Stepan Radić je povedal dopisniku «Prager Presse» v Moskvi, da je prišel zato v Rusijo, da prouči razmere v sovjetski Rusiji, in sicer s praktičnim opazovanjem in preiskovanjem poedinčnih pojavov javnega življenja, kakor z razgovori in pogajanjmi z odličnimi predstavniki sedanjega režima, posebno pa s primerjanjem programa sovjetske vlade z načinom njega izvedbe. Radić pravi, da je imel priliko, da je podrobno razpravljal o aktualnih stvareh z večino voditeljev komunistov, s Kalininom, Čičerinom, Lunarskim, Krupskim in komisarjem za poljedelstvo Smirnovim. Ti porazgovori in sploh vse, kar je videl in slišal, so ga izredno zadovoljili. Radić bo s svojo hrvaško republikansko seljaško stranko vstopil v poljedelsko internacionalo, ki se ravno ustanavlja v Moskvi na te-

melju Leninovih idej s sodelovanjem Kalinina in Smirnova. Rešitev narodnostnega vprašanja v Rusiji smatra Radić za vzorno. Kmečko prebivalstvo v Rusiji se mu zdi najbolj svobodno izmed vseh, ker se mu polagoma državni aparat popolnoma udiha. Radić se sicer ne strinja s strogim razrednim stališčem komunistov, je pa pristaš ideje vlade delavcev in zato tudi za enotno fronto delavcev in kmetov.

Glede Jugoslavije pravi Radić, da bodo izpadle volitve še bolj urodno za opozicijo. Kot bodočega predsednika vlade smatra Davidovića. Radić je rekel, da se povrne na Hrvaško, čim bo položaj to zahteval.

Potovanje po raznih državah Evrope in posvetovanje z raznimi državniki so Radića popolnoma zadovoljila, posebno v Londonu. Tajni, da namerava sklicati na Dunaj konferenco zastopnikov narodnih manjšin v srednjeevropskih državah, da bi na ta način agitiral proti zadevnim vladam.

Radić se nahaja v Moskvi kot gost sovjetske vlade.

Celjski občinski svet

Celje, 20. junija.

Kakor znano, je postala zadnja redna seja celjskega občinskega sveta nesklepčna, ker so za klerikalni in socialistični odboriki zapustili v znak protesta proti razpustu ljubljanskega občinskega sveta in zaradi žalne zastave na poslopu celjskega mestnega magistrata. Zupan doktor Hraovec ugotovi uvodoma, da se zadnja nesklepčna seja danes samo nadaljuje.

Kot pobiralec nove cestne naklade se nastavi Franjo Bučar, v moškem mest-

nem kopališču kot kopališki mojster invalid Franc Merkuš. V zmislu zakona o zavarovanju delavcev se pripoznajo provizoričnim mestnim uslužbencem, ki še niso zavarovani za slučaj bolezni in nezgod, celokupni prejemki najmanj 26 tednov in v slučaju nezgode v službi tudi pokojnina, ki jo predpisuje zakon o nezgodnem zavarovanju. Ta sklep velja do uveljavljenja nove službene pragmatike, ki pride prihodnji teden na dnevni red. Načeloma se sklene, da naj bodo nastavljeni v mestnih hišah kot hišniki v prvi vrsti mestni uslužbenci. Uredijo se službeni prejemki nekaterim mestnim nastavljenjem.

Celjskemu vojaškemu poveljstvu se dovoli uporaba Glazije do 1. novembra s pripombo, da ima vojaška oblast med tem časom priliko, poiskati si drugod primernih prostorov. Vojaška oblast namerava postaviti na prostoru bivše vojaške bolnice konjski hlev. Občinski odbor si prisvoji odklonilno stališče mestnega magistrata.

Ugodi se več prošnjam za odpis infektivnih stroškov o priliki nalezišnih bolezni. Organizirane farne cerkve prosijo za primerno draginsko doklado za leto 1924. Tozadavni zakon od dne 7. maja 1874., št. 50 dr. žak. določa, da morajo v slučaju, ako župna ali cerkvena občina nima zadosti sredstev, da skrbijo za plačo organizirani, člani dotične občine in iste vere to preskrbeti. Ker pa spada k celjski cerkveni občini tudi okoliška občina in del občine Velika Pirešica (Lopata), se naroči mestnemu magistratu, da doseže s posameznimi deli celjske cerkvene občine glede teh enakomernih prispevkov sporazum.

Ker je velike važnosti, da ostane rudarska šola v Celju in je treba šoli v to svrhu preskrbeti primernih prostorov, se odobri ponudba rudarskega glavarstva kot zastopnika ministrstva za šume in rude, da se proda šoli bivši Studentenheim.

Zadruga gostilničarjev v Celju vprašuje, zakaj se pobira v tekočem letu trošarina na vino v znesku 1.25 in ne 1.05 Din kot se je to pobiralo leta 1923. Ugotovi se, da je občinski svet sklenil za 1923. in 1924. isto trošarino v znesku Din 1.25. Pokrajinska uprava je prejšnje leto davščino sicer znižala za 20 par. letos pa jo je potrdila v znesku Din 1.25. Ker je bil proračun objavljen na občinski deski z zneskom Din 1.25 in ker nihče ni ugovarjal, ter je proračun že odobren od velikega župana, se na proračunu ne more ničesar več izpremeniti.

V Nemčiji so vpeljali posebne doklade na prenočitveno inozemcev. Naše poslanstvo v Nemčiji je tozadavno poročalo vladi ter priporočilo notranjemu ministru, naj bi tudi naše občine uvedle takso za sobe hotelov in penzionatov za tujece, posebno za Nemce, in sicer v isti višini, kakor jo imajo plačevati naši državljani v Nemčiji. Iz oziroma na koristi, ki jih ima občina pri tujem prometu in ki bi bile v slučaju sprejetja tega predloga gotovo zmanjšane, se izreče občinski svet proti temu predlogu.

Mariborsko veliko županstvo je izrazilo gotove pomisleke proti povišanju nekaterih postavk klavniških pristojbin. Sprejme se izpreminjevalni predlog mestnega živnozdravnika, po katerem ostane končni finančni efekt za mestno občino isti, kakor ga je staval občinski svet v proračun za leto 1924. Pri tej priliki je treba omeniti, da dela višja politična oblast pri povišanju pristojbin pri mestnih podjetjih vsikdar težkoče, četudi te pristojbine z oziroma na valutarne razmere niso previsoke, na drugi strani pa zahteva rentabiliteto podjetij in popolno kritje njih izdatkov.

Odobri se več računov za razna pravila na poslopu mestnega gledališča. Mestna hiša v Matija Gubčevi ulici se proda za 175.000 Din najvišjemu ponudniku g. Struplju.

Vojaška oblast podira staro vojaško bolnico na ljubljanski cesti. Na tem prostoru pa namerava postaviti konjske hleve. Občinski svet je proti temu, da bi stali konjski hlevi v sredini mesta, je pa pripraviljen oddati proti zelo nizki najemnini za dobo 5 let prostor v bližini Sp. Lanovža v najem, kjer bi se lahko postavili hlevi.

Ker je parcelacijski načrt Jožefovega hriba, ki je last mestne občine, že izvršen, se odslej naprej prodajo posamezne parcele, ki se bodo ocenile od slučaja do slučaja, onim strankam, ki tekom enega leta postavijo na pridobljenem stavbišču vilo po načrtu, ki ga mora odobriti občinski svet. Mestni uradniki prosijo, da bi se nastanili po mestnih hišah. Načelo se sklene, tej prošnji pri posameznih slučajih ugoditi, večjih tozadevnih izprememb pa za enkrat vsled obstoječega stanovanja zakona ni mogoče izvršiti.

Današnja občinska seja je potekla gladko in mirno, prinesla je morda samo to novost, da se je socialistični klub, v katerem sta že dolgo dve frakciji (Korenova in Leskovekova), tudi formalno po sedežih pregrupirala.

Politične beležke

+ **Pomanjkanje morale, ali zaslepljenost?** Glasilo SLS, ki izhaja po volji in pod vrhovno kontrolo ljubljanskega škofa dr. Jegliča in se tiska v tiskarni, ki je sedaj last istega škofa, je bilo zadnji teden že trikrat zaplenjeno od policije, od deželnega sodišča pa zaplenba potrjena ter izrečena obsodba, da je «Slovenec» zagrešil s svojim pisanjem hudodelstvo po § 65. a. k. z. ker je delal vladne čistke, ki so nedvomno sposobni vzbuditi v čitateljih mržnjo do države. Ta sodnijska stigmacija zadeva formalno list «Slovenec», moralno pa je z njim obsojen tudi ljubljanski škof dr. Jeglič, ki trpi, da se v njegovem listu vrši hudodelstvo ter ne prepreči, da bi v njegovi tiskarni ne izhajale tiskovine, ki so sodnijsko žigosane kot hudodelske. Včeraj je bila kar se tiče hudodelskega dejanja pri «Slovencu» v tekočem tednu že druga recidiva in ljubljanski škof še vedno ni ničesar ukrenil, da bi preprečil hudodelstvo. Ne samo to! Izgleda, da se v ljubljanski škofiji hudodelska dejanja celo odobravajo, ker «Slovenec» z oziroma na obsodbe nele ne kaže nobenega kesa in obžalovanja, marveč je še nanje nekam ponosen in jih priobčuje na način, ki je nedvomno sposoben vzbuditi v čitateljih mesto obsodbe še odobravanje storjenega zločina. Ta okolščina dokazuje, da je nastopilo v najvišjih krogih naše duhovščine popolno pomanjkanje morale ter radi političnega fanatizma popolna zaslepljenost. Ali se sme imenovati to stanje normalno? Ali ga more odobrati ona duhovščina, ki se politično ne da zlorabljati in gre le za svojim vzvišenim poklicem? Ali more država mirno gledati, da uganja kak škof take orgije? Kdo naj ima še respekt pred zakoni in sodnimi razsodbami, ako ga nimajo najvišji cerkveni poglavarji? Koga je mogoče še odvracati od hudodelstva, ako se isto vrši pod moralno odgovornostjo visokih cerkvenih dostojanstvenikov, v njihovih tiskarnah in njihovih listih, a ni nikogar med katoliškim klerom, ki bi si upal zaklicati: *Tako ne sme več naprej!*

+ **Kakšen bo konec?** Pod tem naslovom objavlja «Ljudski tednik» uvodnik, v katerem pojasnjuje politiko takozvanega opozicijskega bloka ter še posebej politiko SLS v zadnjem letu. «Lj. T.» piše, da so poslanci SLS slabi proroki, ker se je vedno zgodilo ravno nasprotno temu, kar so prorokovali. Takemu prorokovanju da pravijo Slovenci «farbanje». Poslanci SLS so šli v skupščino za revizijo ustave. Za Markovim protokolom je prišel opozicijski blok, čigar prva želja je bila vreči Pašičevo vladu in se vvesti na ministrske stolce. Javnost ni nikdar slišala kako si blok za zamisli revizijo ustave. Radi neenotnosti v tem pogledu je opozicijski blok doživel v vladni krizi poraz in lahko se reče, da ne bo dolgo, ko se o njem ne bo več govorilo. «Ljudski tednik» zaključuje uvodnik takole: »Radič je šel, Davidovič je na potu, mohamedanci so le slučajni privesek in konec bo ta, da bo dr. Korošec ostal sam. Z neiskrenostjo in kratkovidnostjo, nerazsodnostjo in z nerazumevanjem dejanskih razmer izvrševana politika voditeljev SLS bo s tem uspehom krenana. To bo uspeh politike in taktike, ki ni nikdar vedela izrabiti položaja, katere voditelji so vedno mislili, da je dovolj samo varanje ljudskih množic, da je edini cilj stranke loviti volilce, ne pa za te volilce tudi nekaj storiti. To bo uspeh tistih politikov, ki obljubljajo zlate gradove, ne vidijo pa tega, kar jih drega pod nos. In ko bo ostal dr. Korošec sam s svojimi tigri, jim ne bo preostalo drugo, kakor rjovevanje. In bodo rjuli in rjuli, svet pa se bo smejal, ker bo vedel, da je to rjovenje samo mjavkanje hudega moralnega mačka. Glejte, tak bo konec!»

+ **Zelo zanimivo razkritje.** «Balkan» javlja, da je prejel pred nedolгим časom brzojavko z Dunaja, da sta določena dva Bolgara, ki jima je stavljeno v dolžnost izvršiti atentat na g. Svetozarja Pribičevića. «Balkan» takrat ni objavil brzojavke, pač pa je obvestil, oziroma jo stavil na razpolago merodajnim, ali ker se je v Sofiji začelo z izvršitvijo načrta — umor poslanca Petkova — objavila zadevo, ki je gotovo v zvezi s sofijskim atentatom. Brzojav z Dunaja je prejel «Balkan» od nekega prijatelja, ki se giblje v krogu radičevcev in ta gospod je po svojem političnem prepričanju bližji Radiću kot Pribičeviću, ali kot civiliziran človek ni mogel molčati in je sporočil, kar je zvedel tam, kjer bodo opozorjeni.

Iz demokratske stranke

V Gorenji vasi nad Škofjo Loko se vrši danes javen shod demokratske stranke ob 8. uri popoldne. Govori gosp. dr. Rape.

Rešimo sokolski Tabor!

Slovenci!

Danes slavimo v Sloveniji dan treznosti in pozivljemo ves narod in vsakega posameznika na odpor proti našemu najhujšemu notranjemu sovražniku — pijančevanju.

Narod, čuj in zavedaj se, da je pijančevanje tvoja sramota in tvoja poguba! Tej zavesti primerno in dosledno bodi tvoje ravnanje! Napravi konec tej sramoti, raztrgaj spono starih strasti, vrzi s sebe jarem pijanske sužnosti, dvigni se k lepšemu, svobodnemu življenju! Združimo se vsi trezni Slovenci in hčere naroda, da osvobodimo od strasti zasuznjene brate! Na vsej črti naj se prične najenergичnejši odpor!

Prosim vas vse, da sodelujete pri velikem ozdravljenju naroda! Prosimo, da store cerkev, šola in dom v tem oziru svojo dolžnost in se v tem boju med seboj podpirajo. Pozivljamo vsa kulturna društva, da sprejmejo kot eno glavnih točk svojega delovanja delo proti nezmernosti, surovosti in razuzdanosti! Pozivljamo posebno mladino, da se po zgledu mladine drugih narodov združuje in navdušuje za svojo in v svojo naroda krepostno življenje!

Ne zdvojitvi nad neuspehi, ma' ved pomnožiti je treba odporne sile! Ne dvomimo, da se bo z združenimi močmi ter z vsestranskim, odločnim in vztrajnim delom naš narod dvignil k treznemu življenju.

Zivela treznost! — Boj nezmernosti!

Dr. Baltič, veliki župan ljubljanske oblasti.

Dr. Pirkmaier, veliki župan mariborske oblasti.

General Stanjanič, komandant Drav. div. oblasti.

Dr. Anton B. Jeglič, škof ljubljanski.

Dr. Andrej Karlin, škof lavantinski.

Dr. Fran Kidrič, rektor univerze v Ljubljani.

Dr. Katičič, za Društvo za goštev treznosti.

Gangl — Dr. Fux za Jugoslovanski Sokolski Savez.

Franja Tavčarjeva, za Narodni ženski savez SHS, Slovenski del.

Dr. Tominec, za Slov. planinsko društvo.

Anton Jug, ravnatelj, za Zvezo kulturnih društev.

Prof. dr. Alojzij Zalokar, za Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani.

Dr. Fr. Jankovič, za Zdravniško društvo v Mariboru.

Dolfe Schauer, za Centr. tajništvo Jugoslav. Napr. Omladine iz Slovenije.

Pavel Kunaver, za Zupo izvidnikov in planink v Ljubljani.

Janez Ev. Kalan, za Sveto vojsko.

Emil Visjak, za Abstemično društvo Višnjeve križ.

Fran Kristan — J. Stanovnik, za Zupansko zvezo za Slovenijo.

Stanko Gogala, za Slovensko katoliško dijaštvo.

Dr. Vendelin Megler — Dr. Stanislav Žitko, za Jugoslov. Orlovsko Zvezo.

Danes ob 10-30 v ljubljanskem Mestnem domu manifestačni in propagandni shod.

Popoldne ob 1-30 v kino Tivoli krasni norveški film «Voznik smrti». Vstop brezplačen!

Sodišče

§ **Konfiskacija «Slovenca».** Včeraj se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem razprava glede konfiskacije 136. številke «Slovenca» z dne 16. junija zaradi članka: «Tako protestira svobodna Ljubljana proti nasilju». «Slovenec» je zastopal dr. Brejce, ki pa ni imel zaželjenega uspeha, kajti sodišče je konfiskacijo «Slovenca» v polni meri potrdilo. Zoper to razsodbo je «Slovenec» zastopnik prijavil ničnostno pritožbo.

§ **Zarubljeno blago** je prikrival in prodajal ter je hotel s tem oškodovati svoje upnike na vtoženih terjatvah Ignac Ravnak, trgovec v Lindeku. Proti obtoženi teče za terjatve v znesku več 100 tisoč kron nebroj izvršb, tekom katerih se je zarubilo med drugim tudi vino in jabočnik, ki ga je pa Ravnak med izvrženim postopanjem okt. sodišča v Celju sam odstranil, oziroma dal odstraniti po drugih osebah. Okrožno sodišče v Celju ga je obsodilo na 3 tedne poostrenee zapora.

§ **Odmev s porote.** Pred letošnjo ljubljansko poroto se je med drugimi zagovarjal tudi Vinko Roš zaradi tatvine, ki jo je bil izvršil v družbi s tovaršem Omahnom in na prigovarjanje zakoncev Grozdek pri trgovcu Albrehtu v Kamniku. V zvezi s svojo izbornemu in duhovitemu zagovoru je bil obsojen na 8 let težke ječe. Zdaj pa je prišel pred deželno sodišče njegov tatinski pomočnik Alojzij Omahn in z njim tudi inspiratorji tatvine, Anton Grozdek in Ivana Grozdek ter razpečevalci ukradenih predmetov Peter Kulman, Zofija Kulman in Angela Guardia, ki je bila že pred časom izgnana iz države, pa se je brez dovoljenja vrnila. Vsi obtoženci so skoro v vsem priznali svoja dejanja in so bili obsojeni pred ljubljanskim deželnim sodiščem: Alojzij Omahn na 18 mesecev težke ječe, Anton Grozdek na 8 mesecev, Peter Kulman na 2 mesece, Zofija Kulman na 1 mesec in Angela Guardia na 6 mesecev ječe; Ivana Grozdek pa je bila arežirana.

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je bilo, je in bo vedno ostalo najboljšje.

Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

Naši kraji in ljudje

Četvorica odličnih šolnikov

Z zadnjo upokojitvijo učiteljstva so izstopili iz aktivnih vrst učiteljskega stanu med drugimi štirje velezaslužni možje in tipični predstavitelji vzgojiteljev naše mladine v mariborski oblasti, kojih se mora radi njihovega neumornega dela za narod s hvaležnostjo spominjati slovenska javnost.

Gustav Vodusek.

S trboveljskim šolskim ravnateljem in okr. šol. nadzornikom Gustavom Vodusekom je odšel iz aktivne šolske službe eden najzaslužnejših starejših pedagogov in šolskih organizatorjev. Ravnatelj Vodusek je bil rojen 17. julija v Vitanju, absolviral je nižjo gimnazijo v Celju in učiteljske v Mariboru ter je v jeseni l. 1879. nastopil svojo prvo podučiteljsko službo v Teharjih pri Celju. Od l. 1882 do 1886 je deloval kot šolski vodja v Globokem pri Brezicah, pozneje kot učitelj v Hrastniku in Trbovljah, kjer je v jeseni 1892 prevzel kot nadučitelj vodstvo tamkajšnje takratne trirazrednice. Kot učitelj je slovel ravnatelj Vodusek daleč na okoli in še danes se cele generacije hvaležno spominjajo let njegovega poduka. Skrb za izobrazbo in napredek njemu izročene mladine preveča vse delovanje tega odličnega šolnika. Kot nadučitelj je postavil trboveljsko šolo kmalu v prvo vrsto najboljših ljudskošolskih zavodov na Slovenskem.

Bil je velik dobriček za našo narodno prosveto, ko je l. 1896. šolska uprava imenovala G. Voduseka okrajnim šolskim nadzornikom za breziški in dve leti pozneje tudi za laški okraj. Z največjo vne- mo se je ravnatelj Vodusek posvetil organizaciji ljudskega šolstva v poverjenih mu okrajih. Sam neumorno delaven in vreden je skušal zbrati na svojih šolah najboljše učitelje, kar se mu je v veliki meri posrečilo. Sistematično je deloval na to, da dobi šola v vsaki občini zdrava in lep dom in velika vrsta ličnih deloma krasnih šolskih poslopij se je zgradila po njegovi inicijativi: niš manj nego 23 novih in 10 razširjenih in preizkušenih šolskih poslopij obeležuje 29 letno dobo Vodusekovega nadzorstva, število šol v obeh poverjenih okrajih se je v tem času pomnožilo za 12, število razredov pa za 51. Za svoje zasluge na šolskem polju je nadzornik Vodusek dobil l. 1908. naslov ravnatelja, njegov šolski okraj pa je bil od pokojnega dež. šol. nadzornika Končnika proglašen za enega najboljših na bivšem Stajerskem.

Mnogo let je ravnatelj Vodusek deloval tudi kot odbornik in pozneje kot župan v trboveljski občini ter si je tudi na tem polju stekel velikih zaslug.

Po 45 letni službi kot učitelj in po 29 letnem službovanju kot okrajni nadzornik odhaja sedaj ustrezajoč predpisu zakona v pokoj. Njegova energija in delavnost pa je nezlomljena in nezmanjšana in upati je, da njegova dragocena moč ne ostane neizrabljena.

Anton Petriček.

V lepi Savinjski dolini, v Zalcu, je služboval na tamošnji osnovni šoli 44 let občepriljubljeni nadučitelj Anton Petriček. Rojen dne 7. junija 1859. v St. Jurju ob Taboru, se je šolal v meščanski šoli v Celju in nato na učiteljsko v Mariboru, kjer je maturiral l. 1877. Prva tri leta je bil nameščen kot podučitelj v Vojniku, kjer je deloval skupno z narodnim prvobornikom, pokojnim stanovskim tovarišem Brezovnikom. S prihodom v Zalec l. 1880. se začelja Petričekovo plodno delovanje ne le v šoli, kjer je vzgojil kot izborni šolnik celo generacijo hvaležnega naraščaja, temveč tudi izven šole. Učiteljskemu društvu za celjski okraj je bil Petriček tajnik že pred 45 leti, kot društveni podpredsednik deluje do danes s stvarnimi nasveti in s temeljitimi predavanji. Od leta 1902. je tudi vodja in učitelj obrtno nadaljevalne šole v Zalcu. Vse svoje znanje in strokovne izkušnje, ki si jih je pridobil na raznih poučnih potovanjih po Češkem in po Nemčiji, je posvetil himeljarstvu, odnosno Himeljarskemu društvu od l. 1883. naprej. Za lep razvoj te bogate panoge našega kmetijstva ima nadučitelj Petriček neveljive zasluge, zakar ga je naš kralj lanskega leta odlikoval z redom sv. Save. Nadučitelj Petriček sodeluje in marljivo podpira razna narodna in kulturna društva ter je od svoje mladosti neizprosno zagovornik pravic slovenskega jezika. Vso svojo ljubav posveča pestri naravi in se čuti le v njej popolnoma srečnega. Zato mu pa narava tako lepo vrača to ljubezen in zanimanje za njeno stvarstvo. Mož je krepke postave in trdnega zdravja, za kar se ima le njej zahvaliti.

Karl Pestevšek.

V bližini Maribora, v narodno ogroženi Slivnici je držal slovensko postojanko nadučitelj Karl Pestevšek. Iz učiteljske rodbine, se je rodil l. 1855. v Zrečah pri Konjicah, študiral v Celju in na realci v Ljubljani, kjer je maturiral l. 1874. Kot suplent je služboval v Slivnici pri Mariboru, v Mariboru ter v Laškem. Stalno nameščen je bil l. 1878. v Zalcu ter od l. 1883. naprej v Slivnici pri Mariboru, kjer deluje sedaj že 41 let med tamošnjim prebivalstvom.

Tudi nadučitelj Pestevšek je bil izvrsten pedagog in vzor učitelja. Iz njegove šole je izšla cela vrsta narodno zavednega inteligentnega naraščaja; mnogo teh je na odličnih mestih. V prostem času se rad bavi z umnim gospodarstvom, zlasti s sadjerejo. Je ustanovitelj in član slivniške posojilnice, ki posluje od leta 1908. Po največ njegova zasluga je, da se je zgradilo istega leta po-

stajališče Orehova - Slivnice. Zaradi velikih zaslug za gospodarski razvoj prebivalstva sta ga imenovali občini Orehova l. 1906. in občini Slivnica l. 1915. za svojega častnega občana. Ustanovil je l. 1910. v Slivnici tudi Bralno društvo.

Zelo težko stališče je imel vsak narodno zavedni učitelj zlasti v mariborski okolici, kjer so viheli kruto svoj biš mariborski Nemci. Nadučitelj Pestevšek je stal neustrašen na braniku pravic slovenskega naroda. Hude boje je pretrpel, ko so mu hoteli po vzoru Razvanj in Radvanj ponemčiti tudi slivniško šolo. V odsotnosti so mu obesili na poslopje celo frankfurterco, a dal jo je odstraniti ter moral zaradi tega pretrpeti sodnijsko kazen. Ljubezniv napram vsakomur, nima nadučitelj Pestevšek niti med svojimi stanovskimi tovariši, niti med prebivalstvom kakega neprijatelja.

Simon Viher.

V nekdanjako ogroženi narodni postojanki, v trgu Vezulci, je vršil vzorno svojo stanovsko in narodno dolžnost nadučitelj Simon Viher. Rojen l. 1859. v Reki pri Hočah je dovršil učiteljske v Mariboru ter maturiral l. 1880. Kot sin priproste kmete je vzljubil temne gozdove vabljivega Pohorja tako zelo, da je posvetil vsa svoja leta neumornega dela vzgoji in duševni povzdigi dobrega pohorskega ljudstva. Služboval je 4 leta v St. Lovrencu na Pohorju, nato 6 let v prijazni gorski vasi Ribnica na Pohorju. L. 1890. se je preselil kot nadučitelj v Vuzenico, kjer namerava uživati tudi svoj zaslužni pokoj.

Nadučitelj Simon Viher je znal kot vzor- učitelj prekvitati nežno otroško dušo, jo navdušiti za vse lepo in vzgojiti za delo. Koliko inteligence iz tega okraja se mora le dobremu Simonu zahvaliti, da jo je spravil na daljine šole in v to svrhu tudi temeljito pripravil izven šolskega pouka. Celi okraj ga obožuje, ker si je znal z redko ljubeznijo pridobiti srca vseh. Nadučitelj Viher je ustanovitelj vuzeniške požarne breme. Dolgo časa je podučeval na obrtno nadaljevalni šoli, kjer je narodno vplival na pomemeno mladež. S pokojnim dolgoletnim narodnim županom Ant. Mravljakom je leta 1892 spravil občino trg Vuzenico v zanesljive slovenske roke ter odslej kot tajnik žrtvoval vse svoje moči koristi občanov in občine. Nadučitelj Viher je ena naša candidissima in ima za razvoj in utrditve slovenskega življa v marenberškem okraju neveljive zasluge.

Vsem štirim odličnim in velezaslužnim šolnikom, narodnim vzgojiteljem in narodnim delavcem iskreno želimo, da bi mogli še dolgo, dolgo posvečati svoje zvedno čile moči našemu jugoslovanskemu narodu, za katerega so v globoki ljubezni že toliko žrtvovali in toliko dobroga storili. Na mnoga leta!

Čaruga obsojen na smrt

Z NJIM SE TRIJE «GORSKI TIČI», DRUGI NA VEČLETNO TEŽKO JEČO.

Osilek, 21. junija. r. Danes dopoldne ob 10. je bila prečitana razsodba v procesu proti Jovi Stanisavljeviču-Čarugi in tovarišem. Dvorana je bila nabit polna. V okolici sodnega poslopja so se nahajali redarji in orožniki, ker je predsednik sodnega stola dr. Marković dobil včeraj zopet anonimno pismo, v katerem se grozi s smrtjo njemu in ostalim članom senata, ako bo izrečena le ena smrtna obsodba. Zato je bil dovoljen dostop v razpravno dvorano le proti legitimacijam, ki jih je včeraj izdajal ravnatelj pomožnih uradov osebno, in sicer po izrecnem nalogu predsednika sodnega stola le onim osebam, ki jih osebno pozna in za katere on sam jamči.

Nekaj minut pred 10. uro je vstopilo v dvorano vseh 14 obtožencev, ki so zavzeli prve dve klopi. Navzočih je bilo tudi osem braniteljev. Točno ob 10. je vstopil v dvorano senat pod vodstvom predsednika Markoviča, ki je takoj začel ob grobni tišini čitati razsodbo. Senat in obtoženci kakor tudi občinstvo se je dvignilo in so napeto poslušali obsodbo, s katero so bili obsojeni:

Jovo Stanisavljevič-Čaruga in Pavao Prpič «Veliki» na smrt na vešalih brez predloga na pomiloščenje, Nikola Miha-

lovič in Ivan Feldhofer na smrt na vešalih, in sicer tako, da bo najprej obešen Feldhofer, potem Mihačlovič, za njim Prpič «Veliki» in končno Čaruga.

Na 20 let težke ječe sta bila obsojena Luka Sulentič in Mato Krmpotič, na 16 let ječe Marko Bojanič, na 15 let Stjepan Sikič, na 10 let Marko Drezgic in Dragutin Kovačević, na 5 let Jure Jurkovič in Nikola Prpič «Mali», na osem mesecev težke ječe pa Mile Lončar in Mile Rupčič.

Ko je Čaruga slišal, da je obsojen na smrt na vešalih, je najprej postal rdeč v obraz, pa se je hitro pomiril in potem nasmešnil. Neprestano je gledal na galerijo, kjer je bilo polno ženskega sveta. Ko je Prpič «Veliki» videl, da se smešlja Čaruga, se je nasmešnil tudi on. Mihačlovič in Feldhofer sta bila zelo resna in očitno potrta. Feldhofer in Mihačlovič bosta predlagana v pomiloščenje.

Kakor znano, se je pričela kazenska razprava proti roparskim morilecem Čarugi in tovarišem dne 12. maja in se je končala 16. t. m. Torej je trajala nad en mesec. Dasi je občinstvo pričakovalo smrtno razsodbo, je vendar sodba na pravila nanj globok vtis.

Porota

Maribor, 21. junija.

Poneverba.

Računski uradnik Franc Glaser je bil od meseca maja 1922 nastavljen pri Splošni stavbeni družbi v Mariboru kot uradnik, ter je pri daljnovodu električne napeljave Maribor-Celje izplačeval delavcem vsak teden mezo. Dne 7. februarja 1923. je prejel od tverke 100.000 Din za izplačilo delavcev. Od tega denarja je poveril 10.000 Din in javil nato inženjerju Zebischu, da mu je bil denar najbrže ukraden. Ker ga je inženjer smatral za poštenega, mu je verjel, ter mu nasvetoval, da naj za enkrat o stvari molči in pri prihodnem izplačilu opazuje delavce, da zasači mogoče storilce. Dne 21. februarja 1923 je prejel Glaser zopet 80.000 Din za izplačilo delavcev. Z denarjem je odšel na dom svojih staršev in položil torbico v spalnici na posteljo. Odšel je k svojemu odvetniku, ko pa se je čez poldrugo uro vrnil in se mislil odpeljati v Celje, da izplača tamkajšnje delavce, se mu je zadel torbica, kakor pravi sam, prelaha. Zato je prešel denar in ugotovil, da manjka 20 tisoč Din. Primanjkljaja pa ni naznanil takoj svoji tverki, marveč se je odpeljal v Celje in tam šele naslednjega dne sporočil zopet inženjerju Zebischu, da mu je denar izginil. Zebischu se je zdela stvar sumljiva, naker je bil Glaser odpuščen iz službe. Obdolženec tajni poneverbo imenovanil vsot, preiskava pa je dosegla, da je izključeno, da bi mu kaka tretja oseba odvzela denar. Glaser je glasno policijskih poizvedb živel zelo razkošno in se elegantno oblačil.

Razprava je bila v svrhu zaslišanja priči preložena. S tem je bilo tudi izredno številno letno zasedanje mariborske porote končano.

Dopisi

MOSTE. Naši klerikali in komunisti si dajejo sijaja izpričevala o svoji kulturi. Ni jim bilo dovolj, da so zadnjič ukradli objavno desko Orjuna, sedaj so se spravili celo na lepak Sokola in ga ometali z blatom, kar vidi lahko vsak pasant. Daleč so že prišli z vzgojo mladine, ki je menda v naši občini najbolj podivjana in surova. Vse pa je plod neprestanega hujskanja, saj celo javno na cesti uče otroke, naj psujejo Sokole in Orjunaše. Svetujemo vladni tem nestrpenosti, da naj nehajo s takimi izbruhmi posurovelosti, sicer jim znamo vrtni milo za drago.

STRAZIŠČE PRI KRANJU. Naši klerikali pridno obletavajo volilce ene in druge stranke in se poslužujejo za agitacijo vseh mogočih sredstev. Ker jih zaradi avtonomije boli še občutno glava, so začeli plašiti ljudi, da je v nevarnosti naša vera. Toda to strašenje ne deluje dovolj izdatno, ker ljudje vedo, da se v občinskem odboru ne more in ne sklepa o tem in da je to le klerikalni «bav-bav», zlasti za žensotvo, ki nadleguje doma naše može. — Naš dosedanj župan ki se menda zelo boji, da ne zdrzne raz županovega stola, je udaril na novo struno. Dobrodošli so mu v svrhu agitacije žalostni trboveljski dogodki. Tako razširja, zlasti po okoliških vaseh (Bitnje) laži o Orjuni, kakor: Orjunaši bodo delavce postrelili, kmete pa prisilili k tlaki, kakor pred 50 leti. Molite se dišnji g. župan, če mislite, da vam tako natolcevanje kaj koristi. Pazite, da ne zaide v nesrečo! Delavci dobro vedo, da imajo koristi od nastopa naših Orjunašev, kateri skrbje, da dobe bolj in lažji zaslužek domačini in šele ob pomanjkanju teh — tuji. Pa tudi doma imajo za služek po večini pri naprednjakih in ob enem članih Orjune. Zaslepljeni pa naj vedo, da jih ti ne bodo podpirali in jim tako dajali sredstev, da pomagajo rušiti to, kar je bilo priporočeno s potoki krvi. Čas je že, da spregledajo in tako obvarujejo sebe in svoje družine vsled brezdelja pomanjkanja, kajti «po toli zvoniti je prepozno». — Kmetije pa vedo in

še niso pozabili, da so bili ravno demokraciji tisti, ki so odstranili tlako ali kuluk, katerega očetje so bili baš klerikalci. — Nadalje, kdor hoče, da se prične v občini z delom v dobrobit vsem, naj na dan volitev, to je 29. junija vrže kroglico v prvo, oziroma zadnjo skrinjico!

TRZIC. Tukajšnje sokolsko društvo priredi v nedeljo dne 29. junija ob 3. uri popoldne svoj javen nastop in nato prosto zabavo, na kar opozarjamo bratsko članstvo sosednjih društev in prijatelje neprislilene zabave v krogu veselih in gostoljubnih Tržičanov, katerim se nudi ugodna prilika železniških zvez. Zdravo!

ZIRI. Zaradi velikega poraza pri zadnjih občinskih volitvah se skušajo klerikali sedaj masševati nad naprednjaki a gospodarskim pritiskom. Ze deset dni pred volitvami je štab hranilnice, kateri predsednik je župnik Logar, izdal volilni ukaz: «Kdor ne bo volil SLS in ima dolg v hranilnici, ga bo moral poravnati tekom osmih dni po volitvah». In res, komaj so prešteli volilne kroglice in videli svoj poraz, že je dobil posestnik Ivan Novak in še več drugih poriz od hranilnice, da vrnejo posojilo. Hranilnični štab je očitno mislil, da bodo prizadeti padli zaradi tega pred farovsko gospodo na kolena. A zmotili so se. Zavedni naprednjaki so raje prodali zadnjo živino in posegli po mladnem nedoračenem lesu, kakor da bi ostali gospodarsko in politično odvisni od voditeljev klerikalne posojilnice.

GROSUPLJE. Odkar se je začelo med našo zavedno nacionalno mladino gibanje za napredna društva, predvsem Sokola, kaplan škulj ne more več spati in mirno oznanjevati božjo besedo. Na prižnici se repenči in odvrača starje, naj ne puste otrok k Sokolu, češ, da ni proti temu društvu samo duhovščina, ampak tudi sam sveti oče so proti Sokolom. Mi prav radi verjamemo, da papež zavednih Slovanov ne more videti, saj je najhujše preganjanje dopustil nad slovanskima apostoloma sv. br. Cirilom in Metodom. Svoje sovraštvo do naših prvih slovanskih apostolov kaže Rim in njena duhovščina še danes s tem, da preganja, rotni, in sprejema resolucije proti oni pisavi, s katero sta sv. brata pisala sv. pismo. Gospodu kaplanu priporočamo, da se drži svojega poklica, ker ga mi za blatenje naših idej ne bomo več plačevali in naj si enkrat za vselej zapomni, da ne bomo dolgo trpeli oskrnjevanja naše cerkve z blatenjem nam svetih idej.

POLZELA. Brezvestno hujskanje klerikalnega časopisa in duhovščine rodi vedno bolj žalostne sadove. To se je pokazalo zlasti na predvečer občinskih volitev. Nahujskane po klerikalnem časopisu zaradi trboveljskih dogodkov, izmišljenim bogoskrunstvu na gori Oljki itd. so se zbrale zapeljave tolpe in ogrožale mirne pasante. Zgodilo se je celo, da so ugaševali električno luč na cesti, da bi lažje izvedli svoje napade. V jutranjih urah pa se nam je nudila žalostna slika. Orlovski naraščaj je strgal z rokami in motikami plakate nadstranarske gospodarske zveze. Naše potrpežljivosti je konec. Slediti mora temeljit obračun proti vsem, ki izkoriščajo svobodo in zavajajo naše kmetstvo ljudstvo k sovraštvu do lastne domovine.

PLANINA. V nedeljo dne 17. junija je na veselic požarne breme v Lazah vzbudil skrajno surovi nastop dveh na dopustu se nahajajočih podoficirjev, ki se pristeleva k črni internacionali, splošno ogroženje udeležencev. Izživala sta celo popoldne brez vsakega vzroka. Ker pa so ljudje izbegavali vsak incident z njima, sta pijana podoficirja napadla dva delavca in je dobil eden izmed delavcev pri tej priliki 11 cm dolgo in 11 mm globoko rano s sabljo na glavi. Pričakuje mo, da uvede vojaško sodišče proti obema nasilnežema takoj proskavo in ju primerno kaznuje.

Kulturni pregled

„Ljubljanski Zvon“

Junjska številka Ljubljanskega Zvona, katere izid smo že naznanili, ima sledečo, zanimivo vsebino:

Oton Zupančič priložuje drugi prizor prvega dejanja svoje širokopotezne, z napetostjo pričakovane «Veronike Deseniške» pod naslovom «Herman». Juš Kozak nadaljuje svoj napeti roman «Sent-peter»; Alojzij Remec objavlja prva dva prizora noveliščno pisane moderne tragedije «Magda», ki jo bodo predvideno uprizorili začetkom prihodnje sezone tudi na ljubljanskem odru. Anton Debeljak zaključuje uspehi prevod iz Balzacovih «Contes drôlatiques» (Lepa Imperija). Pavel Karlin prispeva globoko občuten prevod nežne Li-tai-pojeve pesmi «Pred ogledalom», Franc Ločniškar pa dvoje originalnih pesmi v narodnem slogu («Zemlja» in «Pismo», posvečeni «Bratom za mejami»).

Znanstveni del prinaša nadaljevanje dr. Prijateljeve izčrpne razprave o vlogi «omladine» v prvem obdobju «mladoslovenskega» pokreta in konec Avg. Pirjeve obravnave o Maksu Pleteršniku.

Med književnimi poročili najdemo dr. Karlinovo temeljito oceno Rostand-Zupančičevega «Cyrano de Bergeraca» in Mérimée-Pretnarjevih «Vernih duš v vi-

cah»; Miran Jarc nakratko kritizira Seliskarjevo pesniško zbirko «Oproščenje», Jože Ras pa obširneje Melikovo zemljepisno knjigo «Jugoslavija».

Kronika vsebuje J. A. G.-jevo polemiko pod naslovom «Usoda lepe knjige».

Tudi ta številka «Ljubljanskega Zvona» se odlikuje po vsestransko uspehi sestavi in zanimivi vsebini ter lepo zaključuje prvo polletje te naše najstarejše in najuglednejše literarno znanstvene revije, katero ponovno toplo priporočamo. Naroča se pri Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Prešernova ul. 54.

Mariborsko gledališče. Letošnja sezona bo trajala še celo do 5. julija, ker mora uprava za abonente absolvirati še par glasbenih del. Igrali bodo zadnje dni še «Carmen», «Cavallerio rusticano» dvakrat na en večer za abonement A in B, prihodnjo nedeljo Remčevo «Magdo» z gostovanjem ge. Šetinske in parkrat še opereto «Mamzel Nituš» z gostovanjem g. Janka iz Celja.

Javne produkcije gojencev Glasbene Maticе v Ljubljani. Kakor koncem vsakega šolskega leta, tako se vrše tudi letošnje javne produkcije gojencev konservatorija Glasbene Maticе v Ljubljani v torek, sredo in četrtek tega tedna. V ponedeljek 23. t. m. ob 5. popoldne pa se

vrši interna vaja gojencev konservatorija, h kateri imajo pristop le gojenci konservatorija in njihovi starši. K javnim produkcijam pa imajo pristop vsi prijatelji Glasbene Maticе. Na interni vaji, ki se vrši v ponedeljek nastopi 10 gojencev ter so zastopani sledeči predmeti: klavir, gosli, solopetje, trobenta, klarnet in čelo. Na koncu pa nastopi mladinski zbor, ki zapoje eno Adamičovo in dve Premrovi otroški pesmi. Začetek te interne vaje, ki se vrši v Filharmonični dvorani je ob 5. popoldne. Začetek javnih produkcij v torek, sredo in četrtek pa je ob 8. zvečer. Vse te produkcije se vrše v dvorani Filharmonične družbe. Pri javnih produkcijah vstopnine ni, po birajo se le prostovoljni prispevki v kritične stroške.

Predavanje o Vojnoviču v Postojni. Tržaški profesor Urbanac-Urbani je te dni predaval v Postojni o Vojnoviču in njegovih delih. Prof. Urbanac je tudi prevedel v italijansko Vojnovičovo «Damo s solnčnico» in Begovičev «Svadeni let», ki bosta v kratkem izšla v knjigi in bosta nato tudi uprizorjeni na nekaterih italijanskih odrih.

Katarina Schrantz, znana dunajska igralka, ki jo pozna ves svet posebno vsled njenih odnošajev do cesarja Franca Jožefa, bo sedaj zopet nastopila na dunajskem «Stadtteatru» v vlogi 62letne starke v dramizaciji Arčibaševga «Sanfina». Za njen nastop se zanima ves Dunaj.

Iz življenja in sveta

Sokol

me tehnično dobro izšolani. V sportnem oziru bo tekma zanesljivo nadkriljevala marsikatero srečanje I. moštev. Ilirija postavi v boj sledečo moštvo: Mihelčič-Pogačar, Miklavčič I.-Grile, Macoratti, Milan-Dekleva (Weibl), Pevalak I., Brezar, Doberlet, Pevalak II. — Ob 16. uri se prične predtekna Hermes : Slovan — Cene: sedeži 15 Din, stojšča 10 Din, dijaške vstopnice 6 Din, mladinske karte 3 Din. V slučaju deževnega vremena predtekna odpade, dočim se vrši tekma Ilirija : Gradjanski ob vsakem vremenu.

Prvenstvena tekma Primorje : Lask se vrši danes ob 10.30 na igrišču Ilirije. Jakost obeh moštev je precej enaka, tekma je za končni placement v ljubljanskem II. razredu in za napredovanje v I. razred odločilne važnosti. Predigra rezervnih moštev se prične ob 8.45.

S. K. Primorje-nogometna sekcija. Danes na igrišču Ilirije prvenstvena tekma z Laskom. Garderoba Reininghaus. Sledeči igralci morajo biti ob 8.15 v garderobi: Erman L., Bizjak, Hafner, Podbregar, Vernig, Basin, Zargal, Betina; Saksida, Benedetič, Brvar, Zeme; ob 10. uri: Jančigaj, Stožir, Vidic, Batič, Vinčič, Slamič, Trnovic, Camernik, Birs, Erman, Pretnar K.

Statisti meeting S. K. Primorja. Skoraj neverjetno je, kako malo zanimanja vlada celo med sportniki za najvažnejšo panogo sporta, za lahkoatletiko. To se je opazilo pri akademskem petobju, nič manj pa pri stafetnem meetingu, ki ga je razpisal S. K. Primorje. Za ta meeting se je prijavila samo ena stačeta, in sicer od S. K. Primorja, ki je tekla švedsko stafeto (100 + 200 + 300 + 400 m) v času 2:13, kar bi pomenilo nov slovenski rekord, ki pa ne more veljati za oficijelnega, ker ni bilo prisotno predpisano število sodnikov. Danes ob šestih popoldne se nadaljuje stafetni meeting, in sicer se tečeta olimpijska stačeta in stačeta 4 x 100 m.

Plavalna sekcija Lj. S. K. Sestaneč vseh plavalcev tudi novincev, danes, v nedeljo točno ob 14. v klubu. Udeležba obvezna. — Načelnik sekcije.

Iz sekcije nogom. sodnikov. (Službeno). Za današnje tekme se delegirajo sledeči sodniki: Primorje rez. : LASK. rez. g. Možina, Primorje : LASK g. Kramar, Slj. Jadran : Slovan g. Rašker, Ilirija : Gradjanski g. Kramaršič.

Akademski petobj. Na praznik v četrtek se je za pokal, ki ga je v pravilnem razumevanju za pomen sporta med naše akademsko omladino razpisala Sportna zveza, vršil akademski petobj (tek na 200 in 1500). Med našimi akademiki imamo mnogo prav dobrih lahkoatletov, zaradi tega se moramo čuditi, da sta se tegaj tekmovalca udeležila le dva tekmovalca, en Primorja in en član Laska. Prijavitelj so bili štirje lahkoatletci, dva iz neznanih virov nista nastopila. Prehodni pokal Sportne zveze je v drugič prejel v posest tehnične fakultete. Oba tekmovalca, Valtrič (Primorje) in L. Kandare (Lask), sta slušatelja tukajšnje tehnične fakultete. Prvo mesto je dosegel Valtrič, drugo mesto pa L. Kandare.

Hazena tekma Atena : Ilirija se vrši danes ob 10.30 na prostoru Atene ob glavnem Tivolskem drevoredu. S to tekmo se odpre letošnja sezona v ženskem rokometnem sportu. Obe družini sta se na prvo srečanje vestno pripravili in predstavljata enakovredne in prvorazredne protivnike, ki so v stanu ustvariti estetičen sportni užitek.

10 letnica sokolskega društva v Mostah pri Ljubljani, združena z okrož. naračajskim dnevom Sokolskega okrožja Ljubljana I. v Mostah, se vrši danes, dne 22. junija 1924. na travniku brez železniške prelaz ob glavni cesti. Sodelujejo godba glasb. dr. v Domžalah. Po telovadbi ljudska zabava. Ples, paviljoni, petje, Vstopnina k dopoldanskim skušnjam 3 Din; k javni telovadbi: sedež 5 Din, stojšče 3 Din; k veselici 5 Din. Zdravo!

Sokol v Dol. Logatecu priredi dne 20. junija javno telovadbo na svojem prostoru. Prijatelji telovadbe se vabijo, da si ogledajo napredek naših članov od lanskega leta. Pričetek točno ob 4. popoldne.

Povlastice za putovanje za Vidovdanski Sokolski Zupski Slet u Sušaku. Rešenjem ministarstva saobraćaja broj 11218 odobrena je povlastica za putovanje na državnim željeznicama za vjezbače 75 odst., a za članove i učesnike 50 odst. Istotako odobrila je i Jadranska Plovidba d. d. 50 odst. na redovitim parobrodima za vse učesnike.

Pokrajinski slet v Sarajevu. — Vsa društva, ki so prijavila svojo udeležnike za slet v Sarajevu, obveščamo, da odhaja poseben vlak iz Ljubljane dne 23. junija 1924. ob 18.40 ter pride v Zagreb ob 23.5, odkoder gre takoj dalje ob 23.44 na Bos. Brod. Iz Bos. Broda odhaja 26. junija ob 7.50 uri i pride v Sarajevo isti dan ob 23.22 uri. S tem vlakom potuje tudi župa Maribor in Zagreb. Bratje in sestre, ki potujejo v Sarajevo, se naj drže teh predpisov. Legitimacije za polovično vožnjo se dobi pri JSS. v Ljubljani.

Jugoslovenska sokolska vrsta na olimpijadi v Parizu. Bratje, ki se nameravajo udeležiti olimpijade v Parizu kot gledalci in nameravajo spremljati našo tekmovalno vrsto v Parizu, naj se takoj prijavijo pri olimpijskem pododboru v Ljubljani (g. J. Gorec) in naj oddajo tam svoj osebni popis v francoščini, in sicer v dveh izvodih ter svojo fotografirano sliko. Opozarjamo, da se Sokolstvo (gledalci) ne udeležijo olimpijade v kroju, temveč v civilni obleki s sokolskim znakom, zato naj nihče ne nosi sokolskega kroja s seboj.

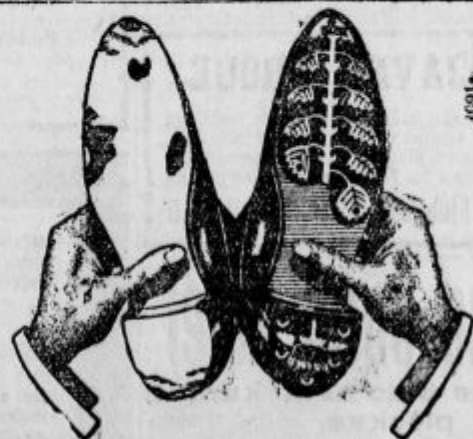
Sokol v Gornjem Logatecu priredi danes v nedeljo na lastnem zemljišču vršno veselico s telovadbo. Začetek ob 4. popoldne. Prijatelji Sokolstva dobrodošli! Zlet sokolske župe na Sušaku. Odbor JSS. je v svoji zadnji seji dovolil, da se ona društva, oziroma oni bratje in sestre, ki se ne udeležijo zleta v Sarajevu, lahko udeležijo zleta sokolske župe na Sušaku, ki se vrši dne 28. in 29. junija t. l. Vožnja polovična. Bratje in sestre, ki se hočejo udeležiti tega zleta, podvijamo, da se prijavijo župi na Sušaku, kjer dobe legitimacije za polovično vožnjo.

Sokolsko društvo v Rajhenburgu priredi na nedeljo dne 6. junija svoj javni nastop na prostoru pred kolodvorsko restavracijo. Spored: sprejem gostov ob popoldanskih vlakih (14.09 iz Zagreba in 14.54 iz Zidanega mosta); ob 15.30 javni nastop, po telovadbi ljudska veselica. Pričakujemo obilno udeležbo posavskih sosedov. Zdravo!

Sport

Reprezentanca B. I. P. : reprezentanca Nižje Avstrijske. Včeraj se je vršila v Beogradu nogometna tekma med reprezentanco beograjskega nogometnega podsaveza in reprezentanco Nižje Avstrijske. Zmagalo je naše domače moštvo, ki je po lepi igri premagalo goste z 9 : 1 (3 : 0). Znani Petković je zabil šest golov. Danes se vrši tekma med reprezentanco Beograda in reprezentanco Nižje Avstrijske.

Gradjanski S. K. : Ilirija. — Danes ob 17.30 se vrši na sportnem prostoru Ilirije tekma med prvim B moštvom Gradjanskega S. K. iz Zagreba, prvaka Jugoslavije ter med prvim B moštvom S. K. Ilirije, prvaka Slovenije. Obe moštvi sta dobro sestavljeni, v obeh igrajo večinoma igralci, ki so opetovano nastopali v I. moštvi. Oba kluba gojita kombinacijski nogomet, igralci so brez izje-

Pazite na razliko

med kožnimi potplati in Palma Kaučuk potplati in petami. Prednosti proti kožnim potplati so večja trajnost in vzdržljivost čevljev, elastična in ugodna hoja, ter nizka cena.

Zahtevajte edino le »Palmas«.

love. Niti ena beseda se na dolgi poti preko oceana ni izgubila. Nekoliko ur po prejemu našega sporočila nam je Mister Fisk odgovoril z radiotelefonsko depešo.

Električni valovi, katerih smo se poslužili pri teh poskusih, se v mnogocem razlikujejo od onih, ki se navadno uporabljajo v radiotelefonskem prometu. Zanimivo je, da je ta prvi radiorazgovor med Sidneyem in Anglijo poslušal tudi gospod Tomson v Montrealu v Severni Ameriki. Za sedaj mi sicer ni mogoče govoriti o posameznostih tega novega radiotelefonkega uspeha. Gotovo pa je, da pomenjajo ti eksperimenti ogromen napredek in da odpirajo perspektivo neomejenih možnosti.

Na mojem malem parniku »Elektra«, ki se nahaja v Jadranskem morju, se vrše različni radiotelegrafski eksperimenti. Gre v prvi vrsti za to, da se dožene število besed, ki jih je mogoče v eni minuti telegrafsko sporočiti. Dosedaj se nam je posrečilo, brzotaviti v minuti tristo besed.

Nil

Kaj bi bil Egipt brez Nila? Kos brezkončne libijske puščave, mrtva ilovnata golina brez rastlin in živali. Saj vlada v Egiptu neznanska suša. V Kairu na primer pade na leto komaj 3.5 cm dežja, dočim ga pade recimo v Južni Evropi 100 cm visoko. Ta dež ne zadostuje rastlinstvu; za to skrbi Nil, ki napaja s svojo vodo korenine.

Odkod jemlje Nil svoje neizčrpne množine vode? Beli Nil, ki je glavni izvir, prihaja iz ekvatorialne vzhodne Afrike ter dovaja leto za leto enakomerno množino vode. Drugačen pa je Modri Nil, ki pridrvi iz abesinskega višavja, kjer v juliju najbolj dežuje in se obenem taja sneg. Velikanske množine vode priburmijo v spodnjo Nilovo dolino ter povzročajo neobhodno potrebno poplavo.

Beli Nil ne prispeva prav ničesar k tej poplavi, a vendar je prav tako važen. Njegovo enakomerno dovažanje vode preprečuje, da reka na njenem ogromnem potu ne usahne ob času nizke vodne višine, kar bi se gotovo zgodilo, če bi imel Beli Nil svojo najnižjo vodno višino ob istem času kakor Modri Nil.

Življenje v Egiptu je slonelo v vseh časih na poljedelstvu. To poljedelstvo pa pospešuje, odnosno omogoča rodovitno blato, ki ga vsako leto naneso omenjena poplava, in pa Nilova voda sama. Dragoceno vodo dovaja tisoč in tisoč kanalov in jarkov po vsej deželi. Vse te struge ali korita, ki leže nekoliko višje nego reka, polnijo koleša s korel, ki jih vrtijo ljudje ali živali in ki so še prav tako me najbolj. Koronine tiče v vodi, vrhovi veda imajo tudi moderne naprave, parne sesalke. Veliki moderni jezovi jamčijo zlasti v suhih letih za zadostno napolnitev vseh kanalov in jarkov. Tu na robu teh kanalov uspevajo dateljeve palme najbolj. Koronine tiče v vodi, vrhovi pa kipe proti žarečemu soncu egiptovskega neba.

Ako zemljo dobro napajajo, rodi deloma trikrat na leto. Zato ni čuda, da izvažajo primeroma mali Egipt toliko poljskih pridelkov. Prvo obdelovanje polja se prične, brž ko upade voda, ki poplavi v septembru polja; to je zimska kultura, ki je za srednji in zgornji Egipt največjega pomena. Predvsem sejejo pšenico. V aprilu se začne poletna kultura, ki je važna zlasti za Delta; predvsem sadijo bombaževce, sejejo pa tudi riž, sočivje in druge vrtno rastline. Poleg tega skrbno gojijo vlnsko trto. Od aprila do nove poplave je predjesenska kultura, ki prinaša zlasti tako zvano zamorsko proso.

Zemljo orje Felah s preprostim plugom, ki ga vlečeta vol in kamela. Felah s svojim plugom in primitivnim jarmom je še danes tak, kot je bil pred 4000 leti:

zdi se, kot da se je čas v Egiptu ustavil. Felahi, ki se bavijo edino s poljedelstvom, spadajo tako kakor Kopti, prebivalci mest, k hamitskemu plemenu. Oba sta neposredna potomca starih Egipčanov, razlikujeta pa se na zunan nekoliko po barvi polti: Felahi so temnejši. Dalje so Felahi muslimani, dočim so meščanski Kopti kristjani in tvorijo samostojno krščansko sekto pod lastnim patrijarhom. Kopti veljajo za spretna računarja in trgovce, kakor da so podedovali matematične sposobnosti po starih Egipčanih. Razen teh praprebivalcev živi v Egiptu še okoli četrtilijona Bedulinov. Ti so nomadski pastirji ter se bavijo zlasti s konjerejo. V manjšem številu so v Egiptu še Turki in Orki; Orki so sami trgovci in veletrgovci.

Ne smemo pa misliti, da pozna Egipt samo ono primitivno obdelovanje polja, ki smo ga opisali. Tudi parni plug in drugi poljedelski stroji so se že udomačili, zlasti v Delta.

Na ogromnih splavih in preprostih jarnicah, tu pa tam tudi na majhnih parnikih vozijo svoje pridelke in izdelke v Kairo. Med izdelki so zanimivi lončeni vrči, ki jih izdelujejo v Edfutu, vrči so luknjavi (porozni), tako da ostane v njih voda dolgo časa sveža, ker vedno izhlapeva skozi porozne stene.

× **Neuspeh avstrijske operetne turnee v Argentini.** Pretekli mesec je odpotoval v Buenos Aires dunajski operetni ansambl, da gostuje tam z najboljšim dunajskim operetnim programom. Cela turneja pa je v finančnem in organizatoričnem pogledu stala na tako slabih temeljih, da je bil igralec skoraj onemogočen povratek v domovino. Materijalni uspehi predstav niso bili veliki in igralci so ostali takorekoč brez kruha na ulici. Šele v zadnjem momentu se je posrečilo najti neki aranžman, tako da so bili pevci vendar izplačani honorarji. Vsi igralci pa so se morali takoj vrniti v svojo domovino. Ta neuspeh dunajske operete se živahno komentira v vseh dunajskih umetniških in gledaliških krogih.

× **Korist in zdravilna moč domačih rastlin.** Lipski ilustrirani listi so prinesli pregled domačih rastlin, ki so zelo zdravilne, a jih prav nič ne čislamo. Tako je na primer morska haloga ali morski mah, ki ga vidimo pri kopanju v morju, izvrstno nadomestilo (sušen seveda) za čaj, ki izredno učinkuje pri debelosti, pri skrofulozni, zlezah itd. Ta rastlina vsebuje 0.03 odst. joda, ki se edino obnese pri teh boleznih. Preparat iz te rastline prodajajo v lekarnah kot prašek iz morskih hrastov, ker so velike haloge podobne hrastovim listom. Vrbovo listje so uživali v prejšnjih časih proti protini in revmatizmu, ker vsebujejo salicil. Orešovo listje so uživali za čiščenje krvi. Naprotec je dober protistrup pri zastrupljenju s nikotinom in alkoholom. Kadulja ali žajbelj je koristen pri boleznem potenju, zlasti pri pljučnih boleznih in vnetju željst in v vratu.

× **Prvi zobni zdravnik v Tibetu.** Z zapadno kulturo, ki se vedno bolj udmačuje v glavnem mestu Dalaj Lame, v »prepovedanem mestu« Lhasi, sta prišla v tibetsko metropolo sedaj tudi prva zobna zdravnika. Kakor poročajo angleški časopisi, sta se nastanila v omenjenem mestu dva zobna zdravnika, Inda iz Nepala, ki sta se v zdravništvu izobrazila na neki angloindijski univerzi. Sploh ni danes Tibet več tako zaprta zemlja, kakor je bil še pred desetimi leti.

× **Češkoslovaški tiskovni zakon podpisan.** Prezident republike je podpisal tiskovni in imunitetni zakon. Oba zakona bosta objavljena v bližnjih dneh.

× **Vreme pred sto leti.** Kakor letos, tako je bilo tudi v juniju leta 1824. večlonna hladnejše vreme. Povprečna toplota je bila + 16 stopinj C. Najmanjša toplota je zabeležena 14. junija, ko se je ponoči ohladilo na 7.6 stopinj C.

Milan Vukasović: Basni

1. Moj sosed.

Stanujem poleg soseda, ki je zaradi svojega nenavadnega obnašanja znan celi okolici. Česa vsega ne mislijo in ne govorijo o tem človeku, tako da si niko ne more ustvariti niti približno prave sode.

Nekega dne grem k njemu v žurni zadevi.

Bilo je popoldan; dan poleten in veder.

Sosed je sedel za mizo. Ko sem vstopil, se mu nisem mogel načuditi: prav mirno sedi in nekaj piše, poleg njega pa gori sveča.

Med razgovorom sem neprenehoma premišljeval: čemu mu je neki svetloba navadne sveče, sedaj opoldan, ko je njen plamenček zgubljen v toliki vročini in solnčni svetlobi? A niti enega pametnega razloga nisem mogel najti.

Pri razstanku sem prosil soseda, naj mi razloži to svoje čudno početje.

— Ti želiš vedeti, čemu mi služi svetloba sveče? — me vpraša mož z mirnim glasom, ne čaka odgovora in mirno nadaljuje:

— Dragi moj prijatelj, minuli so časi, ko je eden tvoj svetloba preveč, drugi pa čisto prav nič. Danes je vsak človek tako močan, da si more ukrepati svetlobo, kakršno sam hoče.

Molčal sem, razmišljal in gledal soseda.

— Ali ti je sedaj jasno, čemu gori sveča? — me vpraša dobrovoljno.

Sapica je v tem trenutku udušila plamenček in sveča se je kadila. Moj sosed je počasi in brezbržno na novo prižge, okrene se k meni in sklene z glasnim smehom, polnim prepričanja:

— Veruj mi, dragi sosed, da jaz ž njo prav dobro vidim. In ne bi rad, da mi prej ali slej kdo očita, da si pomagam s tujo, solnčno svetlobo, če morem, kakor vidiš, imeti svojo lastno.

2. Koristna mačka.

Mačka je ujela miš.

— Miš je prosila, naj jo pusti.

— O tem ni govora — pravi mačka resno — Ti si škodljivka! — in s slastjo pojé miško.

Drugi dan ujame sinico.

Sinica je prosila, naj ji priznase, ker je ljudem samo v korist.

— Slišala sem, ali jaz sem še koristnejša! — sklene mačka in tudi tokrat povsem resno in s slastjo pojé sinico.

3. Iskreno pomilovanje.

— Kakšen zločin! — zakliče lisica, prišedši do orla, ki je ravno trgal laboda. — Ti si brez srca in duše, da si našel poleg tolikih navadnih ptic ravno divnega, belega laboda, ki sem mu celo jaz vedno priznala.

— Samo, če bi ti vedela, koliko lažje je njegovo meso od mesa drugih ptic! — pravi orol in ji vrže labodje bedro.

— Slajše? — vzkligne lisica in pograbí bedro.

— Kakšno je tvoje pomilovanje? — s smehom vpraša orol, ko je videl, kako požrešno požira.

4. Vestna lisica.

Stari lovec je v pusti dobrih nastavljal past za volka. Stara lisica ga je radovedno ogledovala iz skrivnega mesta, iz gostega robidovega grma.

Komaj je človek odšel, se prikaže volk. Šel je brezbržno in počasi naravnost proti pasti.

Lisica pazljivo opazuje, kaj se bo zgodilo in ee hudobno smešlja, ker se je dan poprej skregala s svojim dobrim prijateljem.

Volk se ujame. Lisica je v trenutku pri pasti.

— Prijatelj, moj dragi prijatelj! — žalostno vzdihne lisica. — Kako, da se nisi znal varovati, ko je bila vendar ta past pripravljena prav za tebe!

— Joj meni, prijateljica, kaj mi nisi mogla tega prej povedati?! — jo zmerja volk.

— Mogla bi, zakaj da ne, pa nisem smela! — odgovori turobno lisica. — Ker, če bi ti bila prej rekla, bi se zamerala človeku, a če bi ti tega sploh ne povedala, bi me sam vest orol.

Gospodarstvo

Gospodarsko delo vlade

Liška železnica. — Načrt obratnega zakona. — Trgovinska pogajanja z Italijo.

Te dni je sprejel ministarski predsednik Pašić predstavnika zagrebske Trgovinske in obrtniške zbornice g. Vladimira Arka in tajnika zbornice g. dr. Cuvaja. Med drugim je opozoril g. Arko ministrskega predsednika na krogišču vesti, da bo prekinjena gradnja liške železnice, ker so krediti izčrpani. Pašić je pritrdil, da so krediti sicer izčrpani, vendar bo vlada omogočila primerno posojilo, da se bo vprašanje povoljno rešilo.

Ministrski predsednik je bil nadalje zaprosen, naj bi država oficijelno sodelovala pri svetovnem kongresu o pogonskih silah v Londonu. Naše združenje inženjerjev in arhitektov je že delegiralo štiri svoje člane pod vodstvom svoječasnega pomočnika prometnega ministra gospoda Jelića in naj bi se dovil kredit za potovanje tej delegaciji. Čeprav je zunanje ministrstvo odklonilo udeležbo, je vendar Pašić obljubil, da se bo glede tega vprašanja še ponovno posvetoval z pristojnimi ministri.

G. Vladimir Arko je bil dalje sprejet tudi od ministra trgovine in industrije dr. Krizmana, ki je glede načrta o obratnem zakonu izjavil, da se bodo že te dni vršila posvetovanja z interesiranimi krogi v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu. In sicer samo o načelnih vprašanjih. Dober del zakonskega načrta je že gotov.

Glede pogajanj o trgovinski pogodbi z Italijo je izrazil minister dr. Krizman nado, da se bodo po razglasitvi nove carinske tarife kmalu dovedla do zaključka. Po zaključku trgovinske pogodbe z Italijo se bodo najbrže pričela pogajanja z Avstrijo. Dogovor o izvozu vina v Čehoslovako je sklenjen in je obenem določeno besedilo izvoznega uverjenja; ta uverjenja bodo morale izstavljati zbornice na podlagi prošelj izvoznikov. Z načelnimi dr. Todorovičem so bile pri tej priliki izmenjane misli v pogledu kompetence zbornice in o načinu izdajanja uverjenj (certifikatov) ter plačanja taks, za-

vzeto je stališče, da se uverjenja ne bodo plačevala s posebnimi taksami po količini blaga, temveč v mejah pristojbin za uverjenje samo.

G. Arko je izročil ministru še predstavitelje deklarifikacije železniskih tarif pri dovozu žita v mline in glede znižanja železniske tarife za izvoz lesa preko Sušaka.

V nadaljnjem razgovoru je minister izrazil svoje stališče glede gospodarskega sveta ter je pripomnil, da je načelni predlog glede sestave že izdelan in da se bodo v kratkem pričela posvetovanja s posameznimi gospodarskimi organizacijami ter zaslila njihova mišljenja.

Tržna poročila

Lesni trg (21. t. m.). V Sloveniji so se kupijske prilike sicer nekoliko zboljšale, vendar se še nadalje čujejo pritožbe. Italija povprašuje po stavbnem lesu slabše kakovosti in je pri sedanjem slabem stanju dinarja upati na zboljšanje kupije. Tudi Francija se zanima za jugoslovanski les. Kupčija na domačih tržiščih zelo slaba. V Slavoniji notirajo: hrastovi hloidi I. 1000—2600, II. 600 do 1200, hrastovi hloidi za furnirje 3000 do 4000, fino hrastovo blago 3200—4300, hrastovina na zrealni rez 4200—4300, francoske dožice (1000 komadov) 16.000 do 20.000, sirovi frizi (za izvoz) 1500 do 1800, bukovi hloidi I. 350—400, bukovi frizi 800—900, javorjevi in jasenovih hloidi I. 700—900, brestovi hloidi I. 550 do 650, mehko tesano blago 400—500, mehko žagano blago 600—800, drogi za brzojave, hrastovi 70—140, jelovi 50—80, železniški pragi, hrastovi 30—90, bukovi 30—50, drva za kurjavo, bukova I., vagon 2700—3000, II., vagon 2200, 2300, mešana 2400—2700, oglje, vagon 9000 do 12.000 Din. Cene franko Postojna za m: deske igličastih dreves, od 17 cm dalje, 20—60 mm 254 lir; iste, III. 184 lir; morali 232 lir; bordonali 215 lir; hrastovi tavolami 750 lir; bukovi tavolami, parjeni 480 lir; jasenovi tavolami 600 lir; brestovi tavolami 500 lir; grade 155 lir.

Donavski plovni red. Iz Beograda poročajo: Te dni so prispeli v Beograd člani mednarodne donavske komisije. Program te komisije je dovršenje plovne reda na Donavi. Plovni red bo dobil na beograjski konferenci svojo končno stilizacijo. Po odobrenju s strani konference bo plovni red stavljen na odobrenje posameznim obdonavskim državam, ki ga bodo uvrstile med svoje zakone, tako da bo za celo področje Donave veljal isti plovni red. Razen tega se bo na tej konferenci vzela v pretres zaščita svobodnega tranzita na Donavi, ker se je s strani posrednih držav doslej oviral svobodni tranzit. Mednarodno donavsko komisijo vodi želja, da se iz Donave stvori velika prometna žila, ki bi vezala centralno in zapadno Evropo z istočno Evropo ter Črnim morjem.

Odložitev prireditve beograjskega velikega sejma. Po vseh iz Beograda se zaradi nezadostnih priprav beograjski veliki sejem, ki se je nameraval prirediti letos v jeseni, preloži na l. 1925.

Izvoz delnic Avstro-ogrskih banke. Generalni inspektorat finančnega ministrstva javlja: Delničarji bivše Avstro-ogrskih banke se opozarjajo, da bo generalni inspektorat finančnega ministrstva v Beogradu izdajal do 1. julija t. l. dovoljenja za izvoz delnic na Dunaj, kjer se delnice izplačujejo po 365.000 aK za komad.

Načrt uvozne carinske tarife dovršen. Komisija, ki je v Generalni direkciji carin izdelovala načrt uvozne tarife, je dokončala svoje delo. Načrt je bil takoj predložen ministroma za finance ter za trgovino in industrijo na preučevanje. Nova uvozna tarifa predvideva znatno povečanje carinskih postavk na posredne uvozne predmete.

Simpatičen apel na ministra trgovine in industrije dr. H. Krizmana. Objavlja »Trgovski list« izpod peresa dr. Frana Windischera. Zavzemajoč se povodom priprave nove uvozne carinske tarife za kar najučinkovitejšo obrambo naše domače industrije in našega dela zaključuje pisce svoja izvajanja sledeče:

«Z zadožčenjem pozdravljajo gospodarski krogi v Jugoslaviji, da se trudi trgovinski minister gosp. dr. Krizman pridobiti za svoj delokrog zopet oni vpliv, ki gre v gospodarski politiki vsespovsod trgovinskemu ministru. Le predolgo je bilo trgovinsko ministrstvo naše brez zadostnega vpliva, večkrat je bilo celo brez krmilarja ter je odločalo skoro izključno finančno ministrstvo v vprašanjih, ki so po vseh državah prerogativa portfelja ministra za trgovino in industrijo. Industrija in obrtniki v Jugoslaviji pozdravljamo prizadevanje agilenega gospoda trgovinskega ministra s prav posebnim zadožčenjem, ker si obetamo, da povede našo težko industrijo in obrt iz sedanje naravnost obupne depresije v interesu države, domače podjetnosti in domačega dela zopet v čase zadovoljive konjunktore. Od srca želimo, da nam bode gospod trgovinski minister nagel in vešč vodnik iz sedanje gospodarske miseri, kakaj našim poglavitnim industrijalnim in obrtnim strokam preti, da omaga in podležijo, ako šesto leto po razsulu starega režima ne dobe prepotrebne zaščite za svoje proizvode. Naši industrija močno razviti konkurentje v Italiji, Avstriji, Ogrski, Čehoslovski, Nemčiji so se obdali s carinami do temena nazvle svojih tehničnih in komercialnih dovršenosti. Naša država pa je v sedanjih prilikah svobodno torišče za inozemce, dočim naše najvažnejše industrije tako železna, masinska, usnjarska, oblačilna, čevljarska, papirna, lesna, konfekcijska že omagujejo in morajo podleči v neenakem boju, ako skoro ne dobimo vitalno potrebne, sedanjim prilikam primerne carinske obrambe. Položaj se dnevno slabša, delavstvu in podjetnikom grozi največja nevarnost. Ura je pozna, in čas je na delu zoper nas».

Dobave. Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila 11. julija ofertalna licitacija glede dobave 1500 kilogramov lesa in glede dobave 10.000 kg krp in 10.000 kg preje (kučine) za čiščenje. — Pri ravnanstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila 12. julija ofertalna licitacija glede dobave raznega materiala, 11. julija glede dobave 35 kompletnih ur za merjenje brzine (sistem Hauschalter) in 9. julija glede dobave 1450 kg medene in 2000 kg bakrene plo-

čevine. — Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila 11. julija ofertalna licitacija glede dobave 8000 kilogramov gumij - arabika v zrnih. Natančnejše se poizve v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Slovaški vinski trgovci in vinogradniki proti odpravi vinskih carin. Iz Prage javljajo: V početku tega leta je Čehoslovaska dovolila za uvoz francoskih in italijanskih vin 50-odst. redukcijo carin. Ze takrat so slovaški in podkarpatski vinogradniki protestirali proti tem meram, češ da uničujejo njihovo vinogradništvo. Po Slovaškem se sedaj širijo vesti, da se bodo vinske carine sploh odpravile in da se bo dovolil popolnoma prost uvoz vin. Vinski trgovci in vinogradniki trde, da bi pomenilo to popoln propast vinogradništva in venske trgovine ter pripravljajo veliko akcijo proti odpravi vinskih carin.

Priprave za madžarsko posojilo. Iz Budimpešte poročajo, da se bo madžarsko posojilo v prvih dneh julija izstavilo v podpisovanje istočasno v Italiji, Franciji, Švici, Holandski, Belgiji in Angliji. Dočim bosta Belgija in Holandska podpisali le mali vsoti, nameravajo Italija, Francija in Švica podpisati večje vsote, a največjo pa baje Anglija. Smatra se, da se bo od 12 milijonov funtov okroglo 8 milijonov podpisalo v Londonu.

Borba med čehoslovako in rumunijo za madžarski lesni trg. Iz Budimpešte javljajo: Do nedavnega je slovaški les na madžarskem lesnem trgu uspešno konkuriral z rumunskim, ker je bil dosti cenejši. S padcem leja pa je postal rumunski les zmogel konkurence. Poleg tega pa je rumunski kakovostno nekaj boljši nego slovaški. Toda čeprav je povpraševanje po rumunskem lesu s strani Madžarske veliko, je vendar izvoz iz Rumunije majhen zaradi velikega pomanjkanja vagonov.

Likvidacija inozemskih tvrdk v Rusiji. »Times« javljajo, da so inozemske tvrdke, ki so začele delo v Rusiji, dobile nalogo od sovjetske vlade, da morajo v enem mesecu likvidirati. To so večinoma nemške in švedske tvrdke.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Primarij dr. Ješe
ne ordinira do 2. julija.

Dražba

V Zgornjih Pirničah št. 82. se bodo prodala na prošnjo lastnika Ivana Kobala, posestnika od tam, na prostovoljni javni dražbi

dne 6. julija 1924.
ob 2. uri popoldne

hiša s skednjem in vrtom in 3 njivami.
Izključna cena 75.000 Din.

Dražbeni pogoji pri notarju
Aleksandru Hudoverniku v Ljubljani.

Vesten uradnik

perfekten v slovensčini, hrvaščini, nemščini in cirilici se sprejme takoj na samostojno mesto v Ljubljani. Reflektant mora imeti dober nastop, dober korespondent in biti v vsakem oziru zanesljiv. Ponudniki, kateri gornjim zahtevam povsem odgovarjajo, naj pošljejo lastnoročno pisane ponudbe z referencami pod »Samostojen« na upravo »Jutra«. 3267-a

BRZOJAVNE DROGE

kakor tudi za električno napeljavo iz mehkega lesa v vseh dolžinah rabim večjo množino, proti takojšnjemu plačilu. Obvezne ponudbe z množino in ceno za franko vagon pošljite na

Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 7/II

Kupimo parni kotel
s približno 6 do 10 m² kurilne ploskve.

Ponudbe na Združene mlekarne, d. d. v Ljubljani.

Šentjanski premog

vseh vrst in vsako množino, v čisto opranem stanju nudi, za takojšnjo dobavo

Prodajni urad šentjanskega premogovnika
AND. JAKIL
Ljubljana, Krekov trg 10/1018-a

Konja
neplačljivega, srednje rasti in lepega stasa za lahko vožnjo kupim. Ponudbe pod »Dober tekač« na upravo »Jutra«. 3268-a

NAZNANILO.

Slavemu občinstvu uljudno naznanjam, da otvorim jutri dne 23. t. m. na Dunajski cesti št. 5 nasproti restoracije »pri šestici« v popolnoma na novo preurejenem lokalu **delikatesno trgovino** kjer bomo prodajali praško in prvovrstno domačo šunko, ogrske in domače salame, vseh vrst mesnih izdelkov, več vrst sira, razna vina v steklenicah, konjak, likerje in drugo. Priporočam se že v naprej slavemu občinstvu, kakor tudi gg. gostilničarjem, restavracijem itd.

Z oddilnim spoštovanjem
J. PRINC.

Na prometnem kraju v Gaberjah pri Celju se prodaja

enodružinska hiša

zidana, z opeko krita, v najboljšem stanju, s 4 sobami in kuhinjo, hlevom za 2 govedi, 2 svinjakoma, pralno kuhinjo, drvarnico in približno 1 oral velikim, mladim, sadnim vrtom, lastnim vodnjakom z dobro pitno vodo.

Ker je hiša v neposredni bližini velike industrije, je zelo primerna za vsako trgovino ali obrt.

Cena 100.000 Din. Plačilni pogoji ugodni.

Ponudbe prosim pod »Hiša št. 2944« na upravo »Jutra«.

Slava Hočevar, roj. Kosirnik in Fran Hočevar javljajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da jim je dobri in mili oče odneslo tist, gospod

Med. univ.

dr. Ivan Kosirnik

kr. svetnik, županski častnik v. p., ravnatelj in primarni zdravnik bolnice milosrdnih sestar v Zagrebu, začasn član »Liječniškega zbora Hrvatske i Slavonije« Zbora zdravnikov na Kranjskem in drugih dobrotvornih društev

danes ob 12. uri po noči, po dolgi in težki bolezni previden s sv. zakramenti v starosti 78 let, mirno v Gospodu zaspa.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika se blagoslovijo v petek 20. t. m. ob 8. uri popoldne v mrtvašnici na Mirogoju ter nato položijo v rodinskih arkadi k večnemu počitku.

Sv. maša zadunka se vrši v soboto dne 21. junija ob pol 9. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Marka.

Zagreb, 19. junija 1924.

Na prostovoljni javni dražbi se bo prodal radi nujnega odpotovanja 2336

osebni avto Puch

Tip VIII. šest sedežev, skoro popolnoma nov, po zelo nizki ceni. Dražba se vrši dne 27. junija ob 3. uri popoldan pri g. Jos. Curhaleku, mehanična delavnica na Celovski cesti št. 80 v Spodnji Šiški.

Čevlje za birmance

kakor tudi raznovrstne druge čevlje priporoča

Čevljarna »Adria«, Celje
Narodni dom. 280/2a

Uradno koncesionirano podjetje za zgradbo vodovodov, hišne inštalacije in centralne kurjave

Telef. 621. **ANTON KOSER** Telef. 621.
LJUBLJANA Aškerčeva ul. 17.

Projektiranje mestnih in občinskih vodovodov in kanalizacij. Oprema kopalnic, pralnic, klosetov itd. Proračuni in projekti za vse vrste centralnih kurjav. Inženjersko strokovno vodstvo pisarne. Projekti in montiranje vodnih turbin. Trgovina inštalacijskega materiala in armatur.

EVGEN LOVŠIN 1061-a
RUDE IN KOVINE
LJUBLJANA, Miklošičeva ulica št. 15.

Telefon št. 727. Brzojavlj. Rude
Zagreb: Preradovičeva ulica št. 23. - Telefon 26-80.
Beograd: Jovan T. Marković, Karađordjeva ulica, palata »Bristol«. Telefon št. 668.

Cink, svinec, kositer, baker, svinčena pločevina, cinkova in pocinkana pločevina Cinkarne d. d., Celje, žveplenokisla glina, katran itd.

Kupujemo po najvišjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-cink, kovinske ostanke itd.

Veletrgovina z manufakturnim in tekstilnim blagom
VILIM PICK, MARIBOR
Aleksandrova 26 (Telefon 384).

priporoča trgovcem, da si v lastnem interesu ogledajo skladnice novodošlega pomladanskega in letnega blaga po brezkonkurenčnih cenah.

Na skladišču se dobiva vedno češko in italijansko blago.

V veliki izberi svileni robci.

Na veliko 1048a Na veliko

MAURICE LEBLANC: TIGROVI ZOBJE

Dejstva so kmalu opravičila prefektovo vneto. Florenca je zares poprej nekaj časa stanovala v hotelu na ostrovi Saint Louis, tam pa je imela svojo sobico pod napačnim imenom. Čim pa je prispela, se jej je že javil neki dečko, ki jo je odvedel s seboj. V sobi, katero je dekle najelo, so agenti našli paket perila in pa prednično meniško kuklico. O identiteti torej ni bilo dvoma.

Mnogo pozneje, v noči, je Weber našel tudi onega dečka, ki je prišel po Florenco. Bil je sin hotelskega vratarja. Kam je vodil Florenco? Pri izpraševanju je izjavil, da bi za nič na svetu ne hotel izdati gospe, ki je bila z njim tako dobra in ki se je od njega poslovila s solzami in poljubom. Mati ga je prosila, oče mu je obljubil in tudi prislonil nekaj zausnic, toda iz njega ni bilo mogoče spraviti niti besedice. Vendar pa je policija sklepala, da Florenca ni zapustila ostrova in da se najbrž nahaja kje prav blizu.

Ves večer in vso noč je policija napenjala vse svoje sile. Weber si je ustvaril nekakšen glavni stan v oštariji, kamor so mu agenti prinašali zaporedoma svoje informacije in kjer so od časa do časa prejeli od njega ukaze, odhajali ter zopet prihajali s poročili. Ob pol enajstih je prispel še nadaljnji oddelek straže, katerega je poslal Weberu prefekt na pomoč. S tem oddelkom je bil tudi Mazeroux, ki se je vrnil iz Rouena, ves jezen, da ga je Florenca opoldne tako grdo speljala na vlak.

Raziskovanje se nadaljuje. Polagoma si je don Luis prisvojil vodstvo in reči bi se smelo, da sedaj on inspirira vse ukrepe in ukaze, ki jih izreka podnačelnik. Ob enajsti uri je pogon še

vedno brezuspešen. Don Luis je izredno vznemirjen in nestrpen.

Malo po polnoči pa pokliče oglašujoč žvižg čakajoče na zadnji konec ostrova, na Quai d'Anjou. Tukaj že pričakuje dva agenta in okrog njih gruča radovednežev. Izvedela sta tukaj, da je nekako bolj daleč proč, izven ostrova, na Quai d'Henri IV., pred neko hišo ves večer čakal avto, iz hiše se je čul prepir neke ženske z moškim, potem krik in končno je avto izginil z obema v smeri na Vincennes.

Vsi prihiteli na Quai d'Henri IV., kjer so dotično hišo takoj našli. Iz pritičja je eno stanovanje imelo postranska vrata odprta naravnost na cesto. Avto je čakal baš pred temi vrati. Dve osebi sta sedli vanj, ena oseba je bila ženska, druga oseba je to žensko nekako vlekla s seboj ali morda podpirala. Ko so se vrata avtomobila zaprla, je moški glas iz notranjosti ukazal: »Šofer, sedaj na boulevard Saint Germain, potem po obrežju, končno... na cesto proti Versaillesu!«

Vratarica je dala še nekaj bolj točnih informacij. Radovedna je bila, kdo je njen pritični najemnik, katerega je bila videla samo enkrat, zvečer, ko je plačal svojo najemščino in je pri tem videla v njegovi listnici menico, podpisano z imenom Charles.

Tega večera jo je privabil prepir tega neznanega jej najemnika z neko žensko in se je zato naslonila na nekakšna vrata, ki so vezala njeno stanovanje z najemnikovim. Ta vrata pa so tapetirana, zato je mogla slišati le malo. Toliko je posnela, da se moški in ženska prepirata, in šele proti koncu je razločila nekaj besed, katere je moški glasneje izgovoril: »Pridite z menoj, Florenca, jaz to hočem! Jutri zjutraj pa vam takoj predložim dokaze za svojo nedolžnost! Če pa boste tudi potem odklanjali mojo snubitev, odidem na ladjo. Vse sem že pripravil. — Potem je bilo zopet nekaj glasnejšega čepav razburjenega govorjenja z obeh strani, dokler se ni moški končno glasno in ostro zasmeljal in prav glasno odgovoril: »Bojite se? Česa neki? Da vas jaz ubijem? Florenca, Florenca, v tem oziru ste pa zares lahko mirni...«

Drugega vratarica ni slišala. Toda bilo je dovolj, da je vzbudilo mnogo pomislekov in čisto določno sumnjo. Don Luis

je podnačelnik kar prijel za ramo: »Na pot! Vedel je, ta mož je vsega sposoben! To je iskani tiger! Ubijem ga!«

Potem plane potegne podnačelnika za seboj proti onima dvema avtomobiloma prefektore, ki pričakuje kakšnih petsto metrov oddaljena. Mazeroux edini ugovarja: »Morda bi pa bilo potrebno, da vsaj nekdo preišče stanovanje, zbere kaj indicov...«

»Dobro, dobro!« pritrjuje Don Luis in pospeši svoj korak. »Indici bi se morda že našli, čeprav gotovo ne mnogo, toda med tem... nam tiger uide, ali pa vsaj pridobi toliko na terenu... in Florenco vodi seboj... morda četudi le v svrhu, da jo umori! Past je, tega sem sedaj gotov!«

Sredi noči govori glasno in z neodoljivo silo vleče oba možakarja za seboj. »Napreji!« ukaže, ko dospeta do avtomobilov. »Izvolite sesti! Vodil bom jaz!« S temi besedami hoče k volanu, toda Weber ga zadrži in skoraj potisne v notranjost avtomobila rekoč: »To je nedopustno. Naš šofer pa tudi pozna svoj posel. Tako pojde tudi prav naglo...«

Ceprav ne povsem zadovoljen, sede Don Luis v voz, z njim Weber in dva agenta, Mazeroux pa prisede k šoferju.

»Na versajsko cesto!« krikne nestrpno Don Luis, in avto že odhiti, ko Don Luis še govori: »Sedaj ga imamo v pasti! Ta priložnost je sijajna. Brže, brže, šofer! Samo, zakaj je naš voz tako napolnjen? Preveč nas je! Saj bi zadostovala midva sama, podnačelnik! Mazeroux, najbolje je, da odstopite ali pa nama sledite v drugem vozu!... Seveda, je-li, podnačelnik? Najbolje tako! Sicer pa...« Pri teh besedah utihne, začuden ogleda pozorno skozi okno in pravi: »Kam nas pa vodi ta bedak? Saj ta pot ne pelje na versajsko cesto! Hudič! Ali si slep? Hajde, kaj pa pomeni ta oslarja?«

Mesto odgovora se Weber globoko zakrohoče. Ves trepet od radosti. Don Luis strahovito zakolne in hoče planiti iz voza. Toda šest krepkih rok se ga oklene in potegne nazaj na sedež ter prisili vključ njegovi orjaški in izredno trenirani fizični moči, da ostane mirno na sedežu. Ozki voz mu ne dovoljuje, da bi razvil svoje sile in svojo borilsko umetnost, in vrhu tega začuti na svojem čelu mrzli pritisk jekla. Weber mu je nastavil pistolo na čelo in mu hladno pravi:

Crobath Franc. d. z o. z., Hranj
Manufaktura na dobilo in drobno
Ustanovljena leta **1885**
Trgovci na deželi, ostali odjemalci, preden kupite, pre-
pričajte se pri nas znova o cenah in lepi izbiri.
Trgovcem damo **najmanjšo** količino po prvih cenah
na dobilo. 1027/a

Modna trgovina
A. Šinković nasl.
K. SOSS
Ljubljana 1085 IV
Mestni trg 19.

Centralna banka
za trgovino, obrt in industrijo
d. d.
Zagreb, Jelačićev trg 4 (lastna palača)
Delniška glavnica Din 80.000.000.—

Brzojavi: CETROBANKA
Telefon: Devizni odlo: 3-07, 10-78, 13-33.
Močna služba: 7-78. Menjalnica: 5-36.
Hišna centrala: 2-85, 7-13, 7-96, 11-94 in 12-23.
Podružnice:
Pred n.S. Djakovo, Ivance, Karlovac, Klanjec, Krapina,
Koprivnica, Maribor, Novi Sad, Požega, Ruma, Varaždin
in Veliko Trgovište.
Afilijirani zavodi
v vseh večjih trgovskih središčih Jugoslavije.
Direktne zveze
s prvovrstnimi bankami v vsej Evropi in Ameriki.

!! Pozor, peki in sladčičarji !!
Priložnostni nakup
parne pekove peči
(dve etaži, samo par tednov na razstavi rabljeni);
parne peči za sladčičarje
nove, tudi za kekse itd. sposobne.
Razni stroji za peke in sladčičarje.
Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Solidno-
znani fabrikant“. 3199a

Primate
in izkoristite ugodno
priliko, kadar greste
v Celje in nakupite si
v veletrgovini
R. STERMEČKI - CELJE
sukna
in kamgarna za moške, volne
za ženske obleke, platna, cefira, hla-
čevine in druge manufakturne robe.
Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke,
ter si radi tega ogromno denarja prihranite.
TRGOVCI ENIGROS CENE. CENIK ZASTONJ.

Stara tovarna nogavic in pletenin Ustanovljena
1102/a **M. FRANZL & SIN** 1888
v Ljubljani, Privoz 10. Poštni predal 44.

Na drobno! Oglejte si posebno detajlno in engros-trgovino **Na debelo!**
kjer se prodajajo lastni
vrvarski izdelki
kakor vrvi za zvonove, vodnjake, transmisije in dvigala vseh debelosti, vrvi
za seno in za perilo, poveznice (štrange), uzde, špaga, dreta, podprožni jermenj
(gurte) za transmisije in navadne, mreže za seno, ognjegasne cevi, ribje mreže,
viseče mrežnice (Hängematten), bombažne mrežice za otroške postelje, tržne
torbice, kakor tudi pravi tržaški blčevniki, biči, jermena in gože za cepe, konjske
krtače, ribarice, žima vseh vrst, morska trava itd. po najnižji ceni. — **Specialno**
montiranje (šplajsanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.
Centrala: Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.
Podružnici: Maribor, Vetrinjska ul. 20. Telefon 455. — Kamnik, Šutna 4.
Telefon št. 441.

2 državni nagradi, cez 200 velikih nagrad, zlate in srebrne kolajne.
Originalni
REX
Kozarci za konzerve in
v kuhano sadje
Samokuharji (Vorratskoche)
Aparati za sadne sokove
vodilna znamka,
glede okusnosti in zanesljivosti
nepresežena, pocenjuje prehrano,
je nizke cene in jako praktična;
dobiva se povsod ter uživa ugled
in pohvalo v vseh gospodinskih
šolah, učnih tečajih in strokov-
nih društvih. 2880a
Važno: Pazite vedno na
znamko „REX“!
Ponaredbe odločno zavračajte!
Glavna zaloga: **Ivan Kovačič v Mariboru, Koroška c. 10.** Trgovina sleska in por-
celana. — telef. 433.

Mestno županstvo v Ložu naznanja tem
pótem tužno vest, da je njega občespoštovani
in zaslužni večletni župan, gospod
Jakob Mlakar
nenadoma preminul.
Velezaslužnega pokojnika ohrani mestna
občina v trajnem spominu.
3264a
Županstvo mesta Loža.

MALINOVEC
pristen, naraven 1 kg 20 dinarjev
nudi
lekarna dr. B. Piccoli v Ljubljani
2509 a

Fotografski papir iz tovarne
KODAK LTD.
je
nedosegljiv po kako-
vosti!
Generalni zastopnik in skladišče za SHS:
ISO WEISS
ZAGREB, Palmotčeva ulica 66.

Poznata firma traži za svo kotare od-
nosno srezove u Hrvatskoj i Slavoniji, Sloveniji,
Prekmurju, Medjimurju, Vojvodini, Banatu, Bačkoj,
Staroj Srbiji 2982a
trgovačkog putnika
ili putnicu
koji već zastupa barem jednu prvoklasnu firmu
i koji bi bio spreman, da **nfsredno primi**
još jedno vrlo lukrativno provizijsko
zastupstvo, a da ne bi promenio svoju putničko
rutu. Nepotrebno je pisati, ako nema referenca
prvog reda. — Poznavanje njemačkog jezika ne-
obhodno potrebno. — Debitanti ne primaju se.
Ponude na Aloma Company, Ljubljana.

Erman & Arhar
Št. Vid nad Ljubljano
Splošno mizarstvo,
izdelovanje žaluzij,
- - - rolo itd. - - -
Popravila se sprejemajo

Kupim Registrir Nacional 4 predalno, Vinske
blagajno botelke 7/10 l, Veliko izložbeno okno
za vzidanje, stroj za strošno cementno
opeko, Električni Pianino, Mali tovorni
avto (Omnibus) Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Triglav“
Prodam za 700 Din, Foto-aparat 13 : 18 s pri-
padki, kopirno prešo, decimalno teht-
nico za 800 kg. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Triglav“ 12597a
glasovir

VINO
PODRUŽNICA
vlnarske zadruge
„**LJUTOMERČAN**“
za ljutomerški in ormožki okraj
v Ljubljani, Stara pot št. 9
poleg vojaške bolnice
nudi svoja **zajamčeno**
pristna ljutomerška vina
po ugodnih cenah in pod
solidnimi plačilnimi pogoji.
VINO 257/a

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu
poznani kot najboljši
Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a Prodaja na obroke
Ljubljana, Selenburgova ul. 3
Centrala za SHS:
Zagreb
Maruličeva ul. 5
Zastopstva v vseh mestih